

Hrvatska grupacija vodovoda i kanalizacije

Ulica Frana Folnegovića 1

10000 Zagreb

**PREPORUKE ZA IZRAČUN RAZLIKE U CIJENI ZA PROJEKTE U
VODNOKOMUNALNOM SEKTORU**

Sadržaj

1.	UVOD	2
2.	PROJEKTNI ZADATAK	3
3.	ODGOVORI NA UPITE.....	4
2.1	Upitnici.....	4
2.2	Odgovori za ugovore po FIDIC Crvenoj knjizi.....	4
2.3	Odgovori za ugovore po FIDIC Žutoj knjizi.....	4
4.	RELEVANTNE ODREDBE PRAVNIH IZVORA	5
4.1	Uvjeti Ugovora o građenju za građevinske i inženjerske radove po projektima naručitelja.....	5
4.2	Uvjeti Ugovora o građenju za postrojenje i projektiranje - građenje, FIDIC prvo izdanje 1999.....	6
4.3	Zakon o obveznim odnosima	7
4.4	Zakon o javnoj nabavi	10
4.5	Posebne uzance o građenju.....	12
4.6	Zaključak vlade Republike Hrvatske o ublažavanju posljedica globalnog poremećaja na tržištima građevinskih materijala i proizvoda.....	13
4.7	Pravilnik o prihvatljivosti izdataka	15
4.8	Opći uvjeti koji se primjenjuju na projekte koji se financiraju iz operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u financijskom razdoblju 2014. – 2020.....	16
5.	PREPORUKE.....	19
5.1	Metodologija	19
5.2	Polazni datum	20
5.3	Ugovorena promjena cijene	21
5.4	Ugovorena nepromjenjiva ukupna cijena.....	22
5.5	Ugovorene nepromjenjive jedinične cijene.....	24
5.6	Ograničenja.....	27
5.7	Dodatak ugovoru	28
	Prilog 1 - Upitnik za ugovore po FIDIC Crvenoj knjizi	30
	Prilog 2 - Upitnik za ugovore po FIDIC Žutoj knjizi	32
	Prilog 3 – Popis tvrtki	34
	Prilog 4 – Pregled odgovora na upitnike.....	37
	Prilog 5 – Primjer analize strukture jedinične cijene	39
	Prilog 6 – Primjer dodatka ugovoru	40

1. UVOD

Hrvatska grupacija vodovoda i kanalizacije (dalje: HGVIK) je e-mail porukom od 06.09.2023.g. prihvatila ponudu Odvjetničkog društva KOŽUL I PETRINOVIĆ d.o.o. i AD CON za nadzor i savjetovanje u graditeljstvu d.o.o. (dalje: Konzultant) te je dana 18.10.2023. sklopljen Ugovor o pružanju konzultantskih usluga.

U Izradi ovih preporuka sudjelovali su Ante Kožul, odvjetnik u Odvjetničkom društvu KOŽUL I PETRINOVIĆ d.o.o. Damir Stipanov, direktor iz društva AD CON za nadzor i savjetovanje u graditeljstvu d.o.o. te vanjski stručni suradnici gosp. Branimir Barač kao resurs Odvjetničkog društva KOŽUL I PETRINOVIĆ d.o.o. i gosp. dr.sc. Vladimir Skendrović kao resurs AD CON d.o.o.

Iako je svrha ovih Preporuka pružiti naručiteljima i izvođačima smjernice za obračun povećanja ugovorenih cijena sljedeći primjere dobre građevinske i pravne prakse, Konzultant i stručnjaci uključeni u izradu Preporuka ne prihvaćaju niti preuzimaju nikakvu odgovornost za bilo kakve događaje ili posljedice koje proizlaze iz korištenja Preporuka ili oslanjanja na stavove, razmatranja, mišljenja i upute Preporuka. Konzultant izjavljuje da su Preporuke izrađene temeljem podataka do kojih se razumno moglo doći zbog čega ne daje jamstvo za sveukupnost i točnost informacija u ovim Preporukama, a članice HGVIK-a prihvaćaju da je okolnosti svakog ugovora o javnoj nabavi radova potrebno zasebno utvrđivati uzimajući u obzir svaki pojedinačan ugovor. Primjenjuje se sljedeća izjava o ograničenju odgovornosti:

- (i) Preporuke su izrađene u skladu s važećim propisima na dan izrade istih. Konzultant ne preuzima obvezu obavijestiti HGVIK o promjenama propisa.
- (ii) Preporuke se temelje isključivo na dokumentaciji navedenoj u Prilogu. Zbog toga, za slučaj da bilo koji drugi dokument i/ili činjenica koji su relevantni i/ili bi mogli biti relevantni za izradu nisu predočeni i/ili dostavljeni od strane HGVIK-a, Konzultant zadržava pravo izmijeniti i/ili dopuniti stavove iznesene u ovim Preporukama.
- (iii) Mišljenja izražena u preporukama ne predstavljaju jamstvo uspjeha i/ili procjenu potencijalnog uspjeha u sudskom, upravnom ili drugom postupku.
- (iv) Tumačenja propisa i/ili njihova primjena na činjenice navedene u ovim Preporukama predstavljaju tumačenje Konzultanta te sud ili drugo nadležno tijelo mogu zauzeti drugačije tumačenje.
- (v) Ove Preporuke su namijenjene isključivo HGVIK-u te se ne mogu iznositi i/ili citirati bilo kojem trećem subjektu i/ili biti upotrijebljene od strane bilo kojeg trećeg subjekta, i/ili za bilo koju drugu svrhu osim za svrhu radi koje su izrađene, bez prethodnog pisanog pristanka Odvjetničkog društva.

2. PROJEKTNI ZADATAK

- [1] Projektni zadatak pripremila je Hrvatska grupacija vodovoda i kanalizacije (dalje: HGVIK) kako slijedi:

Izrada pisanih preporuka sa prijedlogom formula za izračun razlike u cijeni za projekte u vodnokomunalnom sektoru za ugovore sklopljene temeljem FIDIC Crvene knjige, prvo izdanje, 1999.g., sve to temeljem analize ulaznih podataka dostavljenih od strane javnih isporučitelja u formi potpunjenih upitnika u razdoblju od 27.06.2023.g. do 14.07.2023.g. (temeljem upita postavljenog u e-mail poruci Uprave HGVIK-a u e-mailu od 23.06.2023.g.) uz korištenje srednjih vrijednosti za projekte u vodnokomunalnom sektoru koje se provode u istim ili sličnim okolnostima.

Osim toga u okviru pisanih preporuka potrebno je dati odgovore na sljedeća pitanja:

1. Obveza financiranja razlike u cijeni te analiza prava i obveza iz Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, Općih uvjeta i primjenjivih propisa.
2. Način provedbe priznanja razlike u cijeni, uz razmatranj(e)a opcionalnih mogućnosti primjene klizne skale.

- [2] Sukladno Ugovoru o pružanju konzultantskih usluga, Konzultant je ovlašten u okviru pisanih preporuka dati odgovore na dodatna pitanja na temu razlike u cijeni za koja procjeni da su od interesa članica HGVIK-a odnosno za koja procjeni da će olakšati primjenu razlike u cijeni i tumačenje spornih situacija u izvršenju ugovornih prava i obveza iz ugovora o građenju. HGVIK je također dao i objašnjenje projektnog zadatka:

U razdoblju od 27.06.2023.g. do 14.07.2023.g. Upravi HGVIK su dostavljeni popunjeni ili djelomično popunjeni upitnici javnih isporučitelja vodnih usluga. HGVIK ovlašćuje stručnjake koji će biti angažirani po ovom projektnom zadatku za dodatne provjere navedenih podataka izravno kod javnih isporučitelja (i/ili izvođača radova) sa ciljem izrade prijedloga formula koje se HGVIK obvezuje dostaviti na odobrenje nadležnom Upravljačkom tijelu odnosno Posredničkim tijelima. Sukladno stavu MRRFEU (od 18.05.23.) polazni datum od kojega je obračun RUC-a ispravan je datum sklapanja pojedinačnih ugovora o nabavi radova.

- [3] Sastavni dio Projektnog zadatka je Izjava o ograničenju odgovornosti kako slijedi:

Prihvatom ponude i potpisom Ugovora HGVIK prihvaća da pisane preporuke stručnjaka koji čine projektni tim predstavljaju presjek srednjih vrijednosti na projektima koji su predmet uzorka te da su odgovori dani prema najboljim pravilima struke međutim isti ne predstavljaju izvor prava niti mogu imati univerzalnu primjenu. HGVIK prihvatom ponude i potpisom Ugovora prihvaća da javni isporučitelji vodnih usluga kao članovi HGVIK-a posebno utvrđuju okolnosti svakog pojedinačnog ugovora o javnoj nabavi radova te jamče zakonitu primjenu članaka 620. do 636. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015, 29/2018, 126/2021, 114/2022, 156/2022) (dalje: Zakon o obveznim odnosima) i Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine br. 120/2016., 114/2022) (Dalje: Zakon o javnoj nabavi) uvažavajući zakonske odredbe i podzakonske propise, sudsku praksu, preporuke i mišljenja tijela u sustavu upravljanja i kontrole EU fondova, obveze koje proizlaze iz Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava te najbolje primjere građevinske i pravne prakse po pitanju priznavanja razlike u cijeni.

3. ODGOVORI NA UPITE

2.1 *Upitnici*

- [4] HGVIK je na adrese 33 javnih isporučitelja vodnih usluga [Prilog 3] poslao dva upitnika pripremljena od Konzultanta, jedan za ugovore po FIDIC Crvenoj knjizi [Prilog 1], a drugi za ugovore po FIDIC Žutoj knjizi [Prilog 2].
- [5] Pregled odgovora na upitnike dat je u nastavku. Angažirani stručnjaci održali su sastanak sa predstavnicima Hrvatskih voda (Sektor za projekte sufinancirane sredstvima EU) dana 18.10.2023.g. te su Hrvatske vode dana 21.10.2023.g. uputile e-mail sa osvrtom na sporna pitanja u praksi.

2.2 *Odgovori za ugovore po FIDIC Crvenoj knjizi*

- [6] Na upitnik za ugovore po FIDIC Crvenoj knjizi odgovorio je 31 javni isporučitelj vodnih usluga.
- [7] Svega nekoliko odgovora dobiveno je na neka od ključnih pitanja kao što su:
- Molimo navesti formulu koju Izvođač koristi u slučaju indeksne metode.
  - Da li je izvođač postavio zahtjev za potraživanje razlike u cijeni pozivajući se na članak 627. ZOO-a i na kojoj metodologiji obrazlaže izračun?
  - Molimo navesti izvor sredstava – vlastita sredstva javnog isporučitelja ili je isto plaćeno kao EU prihvatljivi trošak.
- [8] Kao formulu za obračun razlike u cijeni u odgovorima su najčešće navedene opće formule (bez podataka za izračun) iz Metodologije [45] ili iz Pod-članka 13.8. Općih uvjeta ugovora [15].
- [9] U dva slučaja umjesto standardnog oblika klizne skale nepotrebno je određena komplicirana jednadžba. Iako su indeksi i cijene koje se koriste za tekući mjesec uvijek ažurni nepotrebno je uključena inflacija.
- [10] U samo dva odgovora formule klizne skale određene su za grupe radova.
- [11] Kao nepromjenjive cijene podjednako su određene ukupna ugovorena cijena i jedinične cijene. Obzirom na nedostatnost zaprimljenih podataka, stručnjaci su uputili dodatne upite određenom broju isporučitelja vodnih usluga i predstavnicima izvođača te su zaprimili dodatne podatke koji su korišteni pri izradi ovih Preporuka.

2.3 *Odgovori za ugovore po FIDIC Žutoj knjizi*

- [12] Na upitnik za ugovore po FIDIC Žutoj knjizi odgovorilo je 22 javnih isporučitelja vodnih usluga.
- [13] Kao i za Crvenu knjigu svega nekoliko odgovora dobiveno je na neka od ključnih pitanja.
- [14] Iako je pravilo da je u ugovorima po Žutoj knjizi nepromjenjiva ukupna cijena, u dva slučaja za nepromjenjive cijene određene su jedinične cijene (?). Obzirom na nedostatnost zaprimljenih podataka, stručnjaci su uputili dodatne upite određenom broju isporučitelja vodnih usluga i

predstavnicima izvođača te su zaprimili dodatne podatke koji su korišteni pri izradi ovih Preporuka.

4. RELEVANTNE ODREDBE PRAVNIH IZVORA

4.1 *Uvjeti Ugovora o građenju za građevinske i inženjerske radove po projektima naručitelja*

(FIDIC prvo izdanje 1999. (Crvena knjiga) u hrvatskom prijevodu izdano od Hrvatske udruge konzultanata, Hrvatske komore inženjera građevinarstva i Udruge konzultantskih društava u graditeljstvu.)

- [15] Promjena cijena uređena je Pod-člankom 13.8. Općih uvjeta Ugovora [*Korekcija zbog promjene troškova*] kako slijedi:

U ovom članku "tablica s podacima za korekciju" znači popunjenu tablicu s podacima za korekciju iz Dodatka ponudi. Ukoliko takve tablice s podacima za korekciju nema, ovaj članak neće se primjenjivati.

Ako se ovaj članak primjenjuje, iznosi koji se plaćaju Izvođaču bit će korigirani za rast ili smanjenje troškova radne snage, Sredstava i drugih podataka za Radove, i to dodatkom ili odbitkom iznosa koji su definirani formulama propisanim ovim člankom. Ako pun iznos kompenzacije za svaki rast ili pad Troškova nije pokriven odredbama ovog ili drugih članaka, smatrat će se da Prihvaćeni Ugovorni iznos obuhvaća iznose za pokriće mogućnosti ostalih porasta ili smanjenja troškova.

Korekcije koje se primjenjuju na iznose koji se inače plaćaju Izvođaču, koji su procijenjeni u skladu s odgovarajućim Prilozima i koji su potvrđeni Ovjerenim Situacijama, odredit će se iz formula za svaku od valuta u kojima je plativa Ugovorna cijena. Korekcije se neće primijeniti na radove koji su procijenjeni na temelju Troškova ili tekućih cijena. Primijenit će se sljedeći opći tip formule:

$$P_n = a + b \frac{L_n}{L_o} + c \frac{E_n}{E_o} + d \frac{M_n}{M_o} + \dots$$

gdje je:

"P_n" je korektivni množitelj koji se primjenjuje na procijenjenu ugovornu cijenu u odgovarajućoj valuti radova izvedenih u razdoblju "n", a ovo razdoblje se smatra jednim mjesecom, ukoliko nešto drugo nije navedeno u Dodatku ponude;

"a" je fiksni koeficijent, koji se nalazi u odgovarajućoj tablici s podacima za korekciju, a koji predstavlja nepromjenjivi dio u ugovornim plaćanjima;

"b", "c", "d", ... su koeficijenti koji predstavljaju procijenjeni dio svakog elementa troška koji se odnosi na izvođenje Radova, kako je navedeno u odgovarajućoj tablici s podacima za korekciju; takvi elementi troškova iz tablice mogu biti pokazatelj izvora kao što su rad, mehanizacija i materijali;

"L_n", "E_n", "M_n", ... su indeksi tekućih troškova ili referentne cijene za razdoblje "n", izraženi u odgovarajućoj valuti plaćanja, svaki od njih primjenjuje se na odgovarajući element troškova iz tablice na dan 49 dana prije posljednjeg dana razdoblja (na koje se odnosi određena Ovjereni Situacija); i

"L_o", "E_o", "M_o", ... su indeksi baznih troškova ili referentne cijene, izražene u odgovarajućoj valuti plaćanja, svaki od njih primjenjuje se na odgovarajući element troškova iz tablice na Osnovni datum.

Koristit će se indeksi troškova ili referentnih cijena iz tablice s podacima za korekciju. Ukoliko je upitan njihov izvor, odredit će ih Inženjer. U tu svrhu uzet će se u obzir vrijednosti indeksa na navedene datume (navedeno u četvrtom i petom stupcu tablice) u svrhu pojašnjenja izvora; iako ovi datumi (i također ove vrijednosti) ne moraju nužno odgovarati indeksima baznih troškova.

U slučaju kada "valuta indeksa" (iz tablice) nije odgovarajuća valuta plaćanja, svaki će indeks biti pretvoren u odgovarajuću valutu plaćanja po prodajnom tečaju, kako ga utvrđuje središnja banka zemlje, za tu valutu na gornji datum na koji se indeks treba primijeniti.

Sve dok nema svih indeksa za tekuće troškove, Inženjer će odrediti privremeni indeks za izdavanje Privremene situacije. Kada budu dostupni indeksi tekućih troškova, korekcija će se ponovno izračunati na adekvatan način.

Ako Izvođač ne dovrši Radove unutar Roka dovršetka, korekcija cijena nakon toga bit će izvršena uz korištenje ili (i) svakog indeksa ili cijene primjenjive na dan 49 prije dana isteka Roka dovršetka Radova, ili (ii) tekućeg indeksa ili cijene: ovisno o tome koji je povoljniji za Naručitelja.

Koeficijenti za svaki od faktora troškova iz tablice odnosno tablica s podacima za korekciju bit će korigirani jedino ako ih se smatra nerazumnim, neizbalansiranim ili neprimjenjivim, kao rezultat Izmjena.

- [16] Osnovni datum određen je definicijom 1.1.3.1. Općih uvjeta ugovora. Ukoliko definicija nije izmijenjena Posebnim uvjetima ugovora, ona glasi:

“Osnovni datum” je datum koji pada 28 dana prije zadnjeg dana za podnošenje Ponude.

- [17] Što je Ugovorna cijena određeno je Pod-člankom 14.1. Općih uvjeta Ugovora [Ugovorna cijena]:

Osim ako nije drukčije navedeno u Posebnim uvjetima:

- (a) Ugovorna cijena će bit ugovorena ili će se odrediti prema članku 12.3. [Procjena] i bit će podložna korekciji u skladu s Ugovorom;*
- (b) Izvođač će platiti poreze, carine i davanja koja mora prema Ugovoru i Ugovorna cijena se neće korigirati zbog tih troškova osim kako je to navedeno u članku 13.7. [Korekcije zbog izmjene u zakonodavstvu];*
- (c) sve količine koje budu navedene u Troškovniku ili drugim Prilozima su procijenjene količine i ne treba ih smatrati stvarnim i točnim količinama:
  - (i) za Radove koje treba izvesti Izvođač, ili*
  - (ii) u svrhu članka 12. [Izmjera i procjena], i**
- (d) u roku od 28 dana nakon Datuma početka Izvođač će Inženjeru dostaviti prijedlog raščlambe za svaku ukupno ugovorenu cijenu iz Priloga. Inženjer može to uzeti u obzir kada izdaje Ovjerenu situaciju, ali nije na to obvezan.*

4.2 Uvjeti Ugovora o građenju za postrojenje i projektiranje - građenje, FIDIC prvo izdanje 1999

(Žuta knjiga) u hrvatskom prijevodu izdano od Hrvatske udruge konzultanata, Hrvatske komore inženjera građevinarstva i Udruge konzultantskih društava u graditeljstvu.)

- [18] Promjena cijena uređena je Pod-člankom 13.8. Općih uvjeta Ugovora [Korekcija zbog promjene troškova] na isti način kao u uvjetima Ugovora o građenju za građevinske i inženjerske radove po projektima naručitelja (Crvena knjiga).

[19] Osnovni datum određen je definicijom 1.1.3.1. Općih uvjeta ugovora. Ukoliko definicija nije izmijenjena Posebnim uvjetima ugovora, ona glasi:

“Osnovni datum” je datum koji pada 28 dana prije zadnjeg dana za podnošenje Ponude.

[20] Što je Ugovorna cijena određeno je Pod-člankom 14.1. Općih uvjeta Ugovora [Ugovorna cijena]:

Osim ako nije drukčije navedeno u Posebnim uvjetima:

- (a) *Ugovorna cijena je ukupno ugovoreni Prihvaćeni ugovorni iznos koji podliježe korekcijama u skladu s ovim Ugovorom*
- (b) *Izvođač će platiti poreze, carine i davanja koja mora prema Ugovoru i Ugovorna cijena se neće korigirati zbog tih troškova osim kako je to navedeno u članku 13.7. [Korekcije zbog izmjene u zakonodavstvu]*
- (c) *sve količine koje budu navedene u nekom od Priloga procijenjene su količine i ne smiju se smatrati stvarnim ili točnim količinama Radova koje Izvođač mora izvesti i*
- (d) *sve količine ili podaci o cijenama navedeni u nekom Prilogu koriste se u svrhe navedene u Prilogu i mogu biti neprimjenjivi u druge svrhe.*

Međutim, ako se neki dio Radova treba platiti prema nabavljenoj količini ili obavljenom poslu, odredbe za izmjere i procjene su one navedene u Posebnim uvjetima. Ugovorna cijena odgovarajuće će se odrediti, podložno korekcijama u skladu s Ugovorom

4.3 Zakon o obveznim odnosima

(Narodne novine br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22)

[21] Obvezni odnosi u Republici Hrvatskoj temelje se na određenim općim načelima od kojih su za predmet ovih preporuka od značaja sljedeća opća načela:

Članak 2. - Sloboda uređivanja obveznih odnosa

Sudionici u prometu slobodno uređuju obvezne odnose, a ne mogu ih uređivati suprotno Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima i moralu društva.

Članak 3. - Ravnopravnost sudionika u obveznom odnosu

Sudionici u obveznom odnosu ravnopravni su.

Članak 4. - Načelo savjesnosti i poštenja

U zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici su dužni pridržavati se načela savjesnosti i poštenja.

Članak 7.- Načelo jednake vrijednosti činidaba

(1) Pri sklapanju naplatnih pravnih poslova sudionici polaze od načela jednake vrijednosti uzajamnih činidaba.

(2) Zakonom se određuje u kojim slučajevima narušavanje toga načela povlači pravne posljedice.

[22] Odredbe Zakona o obveznim odnosima imaju dispozitivan karakter što znači da stranke u ugovornom

odnosu mogu svoj obvezni odnos urediti drukčije nego što je ovim Zakonom određeno, ako iz pojedine odredbe ovoga Zakona ili iz njezina smisla ne proizlazi što drugo.

- [23] Pod „pojedinom odredbom“ u smislu članka 11. smatra se prisilna odredba tj. takva odredba čiju primjenu ugovorne strane ne mogu isključiti, a primjenjuje se čak i ako ugovor o tome ništa ne govori.
- [24] Zakon dopušta da se u svrhu očuvanja vrijednosti novca (u svrhu osiguranja razmjene ekvivalenata) pa tako i kod cijene radova temeljem ugovora o građenju, ugovaraju zaštitne klauzule od kojih su najpoznatije indeksna klauzula i klizna skala. Kada ugovor ne sadrži takve zaštitne klauzule primjenjuje se načelo monetarnog nominalizma koje je sadržano u članku 21. Zakona o obveznim odnosima uz odstupanja koja određuje zakon. Pojednostavljeno to načelo kaže da je kod novčanih obveza npr. iz ugovora o građenju naručitelj dužan platiti izvođaču onaj broj novčanih jedinica na koji obveza glasi.

Članak 21.- Načelo monetarnog nominalizma

Kad obveza ima za činidbu iznos novca, dužnik je dužan isplatiti onaj broj novčanih jedinica na koji obveza glasi, osim kad zakon određuje što drugo.

Članak 23.- Indeksna klauzula

Dopuštena je odredba ugovora kojom se iznos novčane obveze u domaćem novcu veže za promjene cijena dobara, robe i usluga izraženih indeksom cijena utvrđenim od ovlaštene osobe.

Članak 24.- Klizna skala

U ugovorima u kojima se jedna strana obvezuje izraditi i isporučiti određene predmete dopušteno je ugovoriti da će cijena ovisiti o cijeni materijala, rada i drugih čimbenika koji utječu na visinu troškova proizvodnje, u određeno vrijeme na određenom tržištu.

- [25] Zakon uređuje obvezni sadržaj ugovora u smislu prisilnih propisa:

Članak 248.

(2) Odredbe propisa kojima se, djelomično ili u cijelosti, određuje sadržaj ugovora sastavni su dijelovi tih ugovora te ih upotpunjuju ili stupaju na mjesto ugovornih odredbi koje nisu u skladu s njima.

- [26] Pravo izvođača na povećanje cijene uređeno je kako slijedi:

Članak 626.

(1) Ako ugovorom glede izmjene cijene nije predviđeno što drugo, izvođač koji je svoju obvezu ispunio u predviđenom roku može zahtijevati povećanje cijene radova ako su se u vremenu između sklapanja ugovora i njegova ispunjenja, a bez njegova utjecaja, povećale cijene elemenata na temelju kojih je određena cijena radova, tako da bi ta cijena trebala biti veća za više od dva postotka.

(2) U slučaju da izvođač svojom krivnjom nije izveo radove u roku predviđenom ugovorom, on može zahtijevati povećanje cijene radova ako su se u vremenu između sklapanja ugovora i dana kad su radovi prema ugovoru trebali biti završeni, a bez njegova utjecaja, povećale cijene elemenata na temelju kojih je određena cijena radova, tako da bi ona, prema novim cijenama tih elemenata,

trebala biti veća za više od pet postotaka.

(3) U oba slučaja izvođač može zahtijevati samo razliku u cijeni radova koja prelazi dva, odnosno pet postotaka.

(4) Izvođač se ne može pozivati na povećanje cijena elemenata na temelju kojih je određena cijena radova ako je do povećanja cijene došlo nakon njegova dolaska u zakašnjenje.

[27] Članak 626. je dispozitivna odredba jer iz prvog stavka proizlazi da se povećanje cijene ugovorom može i drugačije predvidjeti.

[28] Pravo Izvođača na povećanje cijene radova u slučaju da je ugovorena nepromjenjiva cijena uređeno je kako slijedi:

Članak 627.

(1) Ako je ugovoreno da se cijena radova neće mijenjati u slučaju da se nakon sklapanja ugovora povećaju cijene elemenata na temelju kojih je ona određena, izvođač može, usprkos takvoj odredbi ugovora, zahtijevati izmjenu cijene radova ako su se cijene elemenata, a bez njegova utjecaja, povećale u tolikoj mjeri da bi cijena radova trebala biti veća za više od deset postotaka.

(2) Ali i u tom slučaju izvođač može zahtijevati samo razliku u cijeni koja prelazi deset postotaka, osim ako je do povećanja cijene elemenata došlo poslije njegova dolaska u zakašnjenje.

[29] Članak 627. je prisilna odredba i primjenjuje se na ugovore o građenju sa nepromjenjivom cijenom čak i kada ugovor o građenju to posebno ne navodi.

[30] Člankom 627. određeno je da se povećanje cijena elemenata na temelju kojih je određena cijena radova računa od sklapanja ugovora [34].

[31] Pravo naručitelja na sniženje ugovorene cijene radova uređeno je kako slijedi:

Članak 629.

(1) Ako su se u vremenu između sklapanja ugovora i ispunjenja obveze izvođača cijene elemenata na temelju kojih je određena cijena radova snizile za više od dva postotka, a radovi su izvedeni u ugovorenom roku, naručitelj ima pravo tražiti odgovarajuće sniženje ugovorene cijene radova iznad toga postotka.

(2) Ako je ugovorena nepromjenljivost cijene radova, a oni su izvedeni u ugovorenom roku, naručitelj ima pravo na sniženje ugovorene cijene u slučaju da su se cijene elemenata na temelju kojih je određena cijena smanjile za toliko da bi cijena bila niža za više od deset postotaka, i to za razliku u cijeni preko deset postotaka.

(3) U slučaju zakašnjenja izvođača radova naručitelj ima pravo na razmjerno sniženje cijene radova za svako sniženje cijene elemenata na temelju kojih je cijena radova određena.

[32] Članak 629. je prisilna odredba i ne može se ugovorom isključiti niti izmijeniti.

[33] Što je cijena radova određeno je kako slijedi:

Članak 625.

Cijena radova može se odrediti po jedinici mjere ugovorenih radova (jedinična cijena) ili u ukupnom iznosu za cijelu građevinu (ukupno ugovorena cijena).

4.4 Zakon o javnoj nabavi

(Narodne novine br. 120/2016., 114/2022)

[34] Zakon o javnoj nabavi uređuje sklapanje ugovora kako slijedi:

Članak 307.- Učinak odluke o odabiru

(1) Odluka o odabiru postaje izvršna:

- 1. istekom roka mirovanja, ako žalba nije izjavljena*
- 2. dostavom odluke Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave strankama kojom se žalba odbacuje, odbija ili se obustavlja žalbeni postupak, ako je na odluku izjavljena žalba*
- 3. dostavom odluke ponuditelju, ako se rok mirovanja ne primjenjuje.*

(2) Postupak javne nabave miruje do izvršnosti odluke o odabiru te javni naručitelj ne smije sklopiti, potpisati ni izvršavati ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum.

(3) Smatra se da je ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum sklopljen na dan izvršnosti odluke o odabiru, osim u slučaju iz stavaka 4. i 5. ovoga članka.

(4) Ako javni naručitelj za preuzimanje obveza mora imati suglasnost drugog tijela, smatra se da je ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum sklopljen na dan pribavljanja suglasnosti.

(5) Ako je na dan izvršnosti odluke o odabiru ili pribavljanja suglasnosti istekao rok valjanosti ponude, smatra se da je ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum sklopljen na dan dostave pisane izjave odabranog ponuditelja o produženju roka valjanosti ponude te jamstva za ozbiljnost ponude sukladno produženom roku valjanosti ponude, ako je jamstvo bilo traženo u postupku.

Članak 312.- Sklapanje ugovora o javnoj nabavi i okvirnog sporazuma

(1) Ugovorne strane sklapaju ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum u pisanom obliku u roku od 90 dana od dana izvršnosti odluke o odabiru.

(2) Ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum mora biti sklopljen u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji o nabavi i odabranom ponudom.

Članak 313.- Izvršenje ugovora o javnoj nabavi

(1) Ugovorne strane izvršavaju ugovor o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji o nabavi i odabranom ponudom.

(2) Javni naručitelj obvezan je kontrolirati je li izvršenje ugovora o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji o nabavi i odabranom ponudom.

(3) Na odgovornost ugovornih strana za ispunjenje obveza iz ugovora o javnoj nabavi, uz odredbe ovoga Zakona, na odgovarajući način primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju obvezni odnosi.

[35] Postupak povećanja ili smanjenja cijene radova u ugovoru o javnoj nabavi radova, u kojem je određeno da je cijena nepromjenjiva, treba urediti izmjenom ugovora pa se primjenjuju sljedeći

odgovarajući članci Zakona o javnoj nabavi.

Članak 314.

(1) Javni naručitelj smije izmijeniti ugovor o javnoj nabavi tijekom njegova trajanja bez provođenja novog postupka javne nabave samo u skladu s odredbama članka 315. – 320. ovoga Zakona.

(2) Javni naručitelj obavezan je provesti novi postupak javne nabave u skladu s odredbama ovoga Zakona u slučaju značajnih izmjena ugovora o javnoj nabavi tijekom njegova trajanja.

(3) Odredbe članka 315. – 321. ovoga Zakona o izmjenama ugovora o javnoj nabavi na odgovarajući način primjenjuju se i na izmjene okvirnog sporazuma tijekom njegova trajanja.

Članak 315.

(1) Javni naručitelj smije izmijeniti ugovor o javnoj nabavi tijekom njegova trajanja bez provođenja novog postupka javne nabave ako su izmjene, neovisno o njihovoj novčanoj vrijednosti, bile na jasan, precizan i nedvosmislen način predviđene u dokumentaciji o nabavi u obliku odredaba o izmjenama ugovora, a koje mogu uključivati odredbe o promjeni cijene ili opcija.

(2) Odredbe o izmjenama sadržavaju opseg i prirodu mogućih izmjena ili opcija te uvjete pod kojima se mogu primijeniti, ali ne smiju imati za posljedicu izmjenu cjelokupne prirode ugovora.

Članak 317.

(1) Javni naručitelj smije izmijeniti ugovor o javnoj nabavi tijekom njegova trajanja bez provođenja novog postupka javne nabave ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti:

- 1. do potrebe za izmjenom došlo je zbog okolnosti koje pažljiv javni naručitelj nije mogao predvidjeti*
- 2. izmjenom se ne mijenja cjelokupna priroda ugovora*
- 3. svako povećanje cijene nije veće od 50 % vrijednosti prvotnog ugovora.*

(2) Ako je učinjeno nekoliko uzastopnih izmjena, ograničenje iz stavka 1. točke 3. ovoga članka procjenjuje se na temelju neto kumulativne vrijednosti svih uzastopnih izmjena.

(3) Javni naručitelj obavezan je za svaku izmjenu ugovora na temelju ovoga članka poslati obavijest o izmjeni koja sadržava podatke iz Priloga V. dijela G ovoga Zakona na objavu u skladu s člancima 243. – 245. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana izmjene ugovora.

(4) Ako ugovor sadržava odredbu o indeksaciji cijene, referentna vrijednost za izračun maksimalnog povećanja cijene je ažurirana cijena prvotnog ugovora u trenutku izmjene.

Članak 319.

Javni naručitelj smije izmijeniti ugovor o javnoj nabavi tijekom njegova trajanja bez provođenja novog postupka javne nabave ako izmjene, neovisno o njihovoj vrijednosti, nisu značajne u smislu članka 321. ovoga Zakona.

Članak 321.

(1) Izmjena ugovora o javnoj nabavi tijekom njegova trajanja smatra se značajnom ako njome ugovor postaje značajno različit po svojoj naravi od prvotno zaključenog.

(2) Izmjena se u svakom slučaju smatra značajnom ako je ispunjen jedan ili više sljedećih uvjeta:

1. izmjenom se unose uvjeti koji bi, da su bili dio prvotnog postupka nabave, dopustili prihvaćanje drugih natjecatelja od onih koji su prvotno odabrani ili prihvaćanje ponude različite od ponude koja je izvorno prihvaćena ili privlačenje dodatnih sudionika u postupak javne nabave
2. izmjenom se mijenja ekonomska ravnoteža ugovora u korist ugovaratelja na način koji nije predviđen prvotnim ugovorom
3. izmjenom se značajno povećava opseg ugovora
4. ako novi ugovaratelj zamijeni onoga kojemu je prvotno javni naručitelj dodijelio ugovor, osim u slučajevima iz članka 318. ovoga Zakona.

4.5 Posebne uzance o građenju

(Narodne novine br.137/2021)

- [36] Posebne uzance o građenju objavljene su u Narodnim novinama br. 137/2021. Primjena Posebnih uzanci o građenju u ugovoru uređena je Zakonom o javnoj nabavi:

Članak 219.

Ako će se tijekom izvršenja ugovora o javnoj nabavi primjenjivati trgovački običaji (uzance), javni naručitelj obavezan je to navesti u dokumentaciji o nabavi te utvrditi odredbama ugovora.

U ugovorima o javnoj nabavi radova primjena Posebnih uzanci o građenju ne podrazumijeva se, već ista treba biti izričito navedena u Dokumentaciji o nabavi.

- [37] Izmjene ugovorene cijene zbog promijenjenih okolnosti uređene su sljedećim uzancama:

18.

(1) Svaki ugovaratelj ima pravo zahtijevati izmjenu ugovorene cijene (jedinične ili ukupno ugovorene, ovisno o tome kako je cijena ugovorena) ako dođe do promijenjenih okolnosti koje utječu na visinu te cijene.

(2) Promijenjene okolnosti su okolnosti koje se u vrijeme sklapanja ugovora nisu mogle predvidjeti, a čije se nastupanje nije moglo izbjeći niti njihovo djelovanje otkloniti.

(3) Promijenjene okolnosti su osobito:

1. mjere utvrđene aktima nadležnih tijela
2. promjena cijena građevnih proizvoda/opreme/usluga na tržištu
3. uvjeti za izvođenje radova u zemlji ili vodi koji nisu predviđeni tehničkom dokumentacijom
4. prekoračenje roka gradnje radi izvođenja izvantržovničkih radova.

19.

(1) Izvođač može zahtijevati povećanje jedinične cijene izvođenja pojedinih radova, u slučaju da je izveo radove u roku predviđenom ugovorom, ako su se u vremenu između davanja ponude i ispunjenja ugovora, a bez njegova utjecaja, povećale cijene pojedinih elemenata na temelju kojih je određena jedinična cijena pojedine stavke troškovnika, tako da bi ta cijena trebala biti veća za više od dva postotka.

(2) Promjena cijene građevnih proizvoda/opreme/usluga utvrđuje se prema službenim podacima Državnog zavoda za statistiku ili analizi HGK uspoređujući podatke o cijenama (indekse) za razdoblje između datuma podnošenja ponude ili ako nije podnesena ponuda datuma sklapanja

ugovora u odnosu na podatke koji se odnose na vrijeme izvođenja radova.

(3) Pravo na izmjenu ugovorene cijene može se ostvarivati samo za radove koje je potrebno izvesti ili su izvedeni nakon povećanja cijena preko utvrđenih postotaka.

20.

(1) Ako se za obračun razlike u cijeni primjenjuje formula, polazni elementi mogu biti: indeks elemenata i materijala u izgradnji, indeks prosječne brutoplaće u građevinarstvu, indeks cijena tekućih goriva i maziva, indeks cijena proizvodnje motornih vozila te drugi indeksi i njihovi međusobni omjeri, primjereni vrsti građevinskih radova na koje se obračun primjenjuje.

(2) Ako su ispunjeni uvjeti za izmjenu ugovorene cijene zbog promijenjenih okolnosti, razlika u cijeni je iznos koji prelazi iznos dopuštenog raspona promjene cijena prema postocima iz uzanci 19. i 22.

[38] Utjecaj zakašnjenja na izmjenu cijene uređen je sljedećom uzancom:

21.

(1) Ugovaratelj ne može zahtijevati izmjenu cijene zbog promijenjenih okolnosti koje su nastupile nakon isteka roka određenog za ispunjenje njegove obveze, osim ako je za zakašnjenje kriva druga ugovorna strana.

(2) Iznimno od stavka 1. ove uzance, izmjena ugovorene cijene može se zahtijevati ako su u pitanju promijenjene okolnosti koje bi nastupile i da je ugovorna obveza ispunjena u ugovorenom roku izvođenja.

[39] Utjecaj klauzule o nepromjenjivosti cijena uređen je sljedećom uzancom:

22.

Ako je ugovoreno da se cijena ne mijenja (fiksna cijena) zbog nastupanja promijenjenih okolnosti, izmjena ugovorene cijene može se zahtijevati ako se cijena zbog promijenjenih okolnosti poveća ili smanji za više od tri posto.

4.6 Zaključak vlade Republike Hrvatske o ublažavanju posljedica globalnog poremećaja na tržištima građevinskih materijala i proizvoda

[40] Zaključak vlade RH objavljen je u Narodnim novinama br. 71/22. Relevantne odredbe Zaključka navedene su kako slijedi.

[41] 1. Radi ublažavanja posljedica globalnog poremećaja na tržištima građevinskih materijala i proizvoda pozivaju se ugovaratelji koji za to imaju pravni interes da se obrate naručiteljima u postupcima javne nabave sa zahtjevom za isplatom razlike u cijeni za neizvršene ugovore o javnoj nabavi radova kod kojih je ugovorena nepromjenjiva cijena radova, a primjenjive su odredbe članaka 620. – 636. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18. i 126/21.), ako su se cijene radova i elemenata (građevinskih materijala, proizvoda, rada i dr.) na temelju kojih je cijena radova određena izmijenile u tolikoj mjeri da bi cijena radova trebala biti veća za više od deset postotaka.

[42] 2. Pozivaju se naručitelji u postupcima javne nabave da postupe po zahtjevima iz točke 1. ovoga

Zaključka tako da pristupe analizi ugovorenih cijena radova i elemenata (građevinskih materijala, proizvoda, rada i dr.) na temelju kojih je cijena radova određena, a kako bi utvrdili jesu li se kod takvih ugovora cijene izmijenile u tolikoj mjeri da bi cijena radova trebala biti veća za više od deset postotaka.

[43] 3. Pozivaju se naručitelji u postupcima javne nabave, ako to smatraju potrebnim zbog smanjenja cijena, da za neizvršene ugovore o javnoj nabavi radova kod kojih je ugovorena nepromjenjiva cijena radova, a primjenjive su odredbe članaka 620. – 636. Zakona o obveznim odnosima, pristupe analizi ugovorenih cijena radova i elemenata (građevinskih materijala, proizvoda, rada i dr.) kako bi utvrdili jesu li se kod takvih ugovora cijene izmijenile u tolikoj mjeri da bi cijena radova trebala biti niža za više od deset postotaka.

[44] 4. Pozivaju se naručitelji da za potrebe analize iz točaka 2. i 3. ovoga Zaključka primijene Metodologiju utvrđivanja razlike u cijeni radova, koju donosi Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u suradnji s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja i Ministarstvom pravosuđa i uprave. Pri analizi iz točaka 2. i 3. ovoga Zaključka treba voditi računa o tome je li cijena radova određena po jedinici mjere ugovorenih radova (jedinična cijena) u kojem slučaju će se analizirati promjene za pojedinu jediničnu cijenu ili je cijena radova određena u ukupnom iznosu za cijelu građevinu (ukupno ugovorena cijena) u kojem slučaju će se računati promjena iznosa ukupno ugovorene cijene.

[45] Metodologija utvrđivanja razlike u cijeni radova

Ovom se metodologijom predlaže način utvrđivanja razlike u cijeni radova kod ugovora o građenju u slučajevima promjene cijena pojedinih elemenata na temelju kojih je cijena radova određena. Istom je obuhvaćen postupak izračuna promjene cijene radova koja se primjenjuje na jediničnu cijenu u slučaju da je cijena radova određena po jedinici mjere ugovorenih radova ili na ukupnu ugovorenu cijenu u slučaju da je cijena radova određena u ukupnom iznosu za cijelu građevinu.

[46] Opći oblik formule (klizne skale) određen je Metodologijom kako slijedi:

$$k_{pn} = a_0 + a_1 \frac{A_{tn1}}{A_{01}} + a_2 \frac{A_{tn2}}{A_{02}} + \dots + a_h \frac{A_{tnj}}{A_{0j}}$$

$$C_m = k_{pn} C_0$$

gdje su:

A_{0i} – bazni podaci o elementima cijene radova koji se koriste za izračun promijenjene cijene,

A_{mi} – podaci o elementima cijene radova koji se koriste za izračun promijenjene cijene u trenutku n u kojem se računa razlika u cijeni,

a_0 – nepromjenjivi udjel u cijeni rada

$a_1, \dots, a_j$ – promjenjivi udjeli pojedinih elemenata u cijeni rada,

pri čemu je: $a_0 + a_1 + a_2 + \dots + a_h = 1$

C_0 – ugovorena cijena radova

C_m – tržišna cijena radova u trenutku n .

- [47] *Metoda koja za A_{0i} i A_{mi} u formuli koristi indekse cijena elemenata cijene radova naziva se indeksna metoda. Za korištenje ove metode potrebno je koristiti pouzdan i neovisan izvor koji prati kretanje cijena.*
- [48] *Ukoliko ne postoje unaprijed ugovorom definirani koeficijenti i izvor indeksa odnosno cijena elemenata, potrebno je izraditi analizu cijena kako bi naknadni izračun koeficijenata korištenih formula bio dovoljno točan. Analiza cijena se radi u svrhu utvrđivanja udjela pojedinih elemenata u cijeni rada koja je imala značajan porast, a sve to potkrijepljeno obvezujućim ponudama, plaćenim računima, transakcijskim potvdama banke, drugim knjigovodstvenim ispravama i ostalim odgovarajućim dokazima.*
- [49] *Dokumentarnom metodom se utvrđuje stvarna promjena cijena u odnosu na bazne na temelju dokaza o stvarnoj promjeni cijena elemenata. Ovom se metodom analizira svaki element cijene radova u trenutku n u kojem se računa razlika u cijeni. Postupak je isti kao kod indeksne metode, samo što se promjena cijene radova ne dokazuje indeksima već dokazanim stvarnim cijenama temeljem obvezujućih ponuda, plaćenih računa, transakcijskih potvrda banke, drugim knjigovodstvenim ispravama i ostalim odgovarajućim dokazima. Stoga se u formuli za kliznu skalu za A_{0i} i A_{mi} ne koriste indeksi već cijene elemenata. Usporedbom elementa cijene iz ugovora i istog elementa cijene u promatranom razdoblju dobije se promjena cijene elementa.*
- [50] *Kombinirana metoda je metoda kod koje se nakon utvrđivanja udjela elemenata bazne cijene radova, kod izračuna C_{Tn} cijene radova prema tržišnim uvjetima u trenutku n u kojem se računa razlika u cijeni, mogu kombinirati podaci o cijenama i podaci o indeksima cijena, uz uvjet konzistentnosti proračuna.*
- [51] *Obračun razlike može se raditi u mjesečnim razdobljima, uzimajući u obzir da se promijenjene cijene C_n primjenjuju na količine radova koje su izvedene u razdoblju za koje su izračunate. Ukoliko je došlo do nekoliko povećanja cijena tijekom jednog razdoblja, cijene se primjenjuju prema udjelu pojedine količine u predmetnom razdoblju.*

4.7 Pravilnik o prihvatljivosti izdataka

(Narodne novine br. 115/2018, 6/2020, 20/2020, 54/2021)

- [52] Pravilnikom je određeno što se smatra prihvatljivim izdatkom. Zahtjevi su kumulativni.

Članak 3.

(1) Izdatak je prihvatljiv ako je:

1. nastao u okviru operacije i u svrhu provedbe operacije, koju je, u skladu s kriterijima koje je odobrio odbor za praćenje Operativnog programa te kriterijima poziva na dodjelu bespovratnih sredstava, za sufinanciranje odabralo nadležno tijelo, za koju je preuzeta obveza u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava ili u odluci o izravnoj dodjeli sredstava iz Prioritetne osi 10 Operativnog programa - Tehnička pomoć

2. nastao kod korisnika

3. dokaziv u skladu s Uredbom (EU) br. 1303/2013 i odredbama ovoga Pravilnika te uvjetima poziva na dodjelu bespovratnih sredstava te ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

4. u slučaju kada je operacija primila potporu iz jednog ili više ESI fondova ili jednog ili više programa i drugih instrumenata Unije, potpora je primljena u skladu s člankom 65. stavkom 11. Uredbe (EU) br. 1303/2013

5. osigurana usklađenost s pravilima o državnim potporama i potporama male vrijednosti (de minimis

potpore), pravilima javne nabave ili pravilima nabave koju provode osobe koje nisu obveznici Zakona o javnoj nabavi, poreznim pravilima i pravilima socijalnog prava, odnosno sa svim na operaciju primjenjivim nacionalnim pravilima i pravilima Unije

6. korisnik u okviru operacije obavio plaćanja dobavljačima roba, izvođačima radova te pružateljima usluga tijekom razdoblja prihvatljivosti izdataka, uz preduvjet da operacija nije fizički završena ili provedena u cijelosti prije nego što je podnesen zahtjev za financiranje nadležnom tijelu Operativnog programa

7. osigurana usklađenost s pravilima iz članka 70. Uredbe (EU) br. 1303/2013 o provedbi operacije na programskom području

8. osigurana usklađenost s pravilima o trajnosti operacija iz članka 71. Uredbe (EU) br. 1303/2013.

(2) Kriteriji iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se kumulativno te predstavljaju opće uvjete prihvatljivosti izdataka.

Članak 5.

(1) Poziv na dodjelu bespovratnih sredstava usklađen je s ovim Pravilnikom.

(2) Nadležno tijelo za Operativni program može u pozivu na dodjelu bespovratnih sredstava utvrditi detaljnije i/ili restriktivnije uvjete prihvatljivosti izdataka nego je to utvrđeno u ovom Pravilniku, ili utvrditi način postupanja, metodu ili oblik. Način postupanja, metoda ili oblik utvrđuju se obvezno, ako to proizlazi iz zahtjeva Uredbe (EU) br. 1303/2013.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, ako se pozivom na dodjelu bespovratnih sredstava utvrđuju detaljniji i/ili restriktivniji uvjeti prihvatljivosti izdataka, način postupanja, metoda ili oblik, ili ako iz odredbi ovog Pravilnika proizlazi da će dodatna pravila prihvatljivosti izdataka utvrditi nadležno tijelo u pozivu na dodjelu bespovratnih sredstava, vrijedi ono što je utvrđeno u pozivu na dodjelu bespovratnih sredstava

4.8 Opći uvjeti koji se primjenjuju na projekte koji se financiraju iz operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u financijskom razdoblju 2014. – 2020.

[53] Za potrebe izrade ovih preporuka izvršen je uvid u Opće uvjeti koji se primjenjuju na projekte koji se financiraju iz operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u financijskom razdoblju 2014. – 2020. koji su u više-manje sličnom obliku sastavni dio Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, a reguliraju što se smatra prihvatljivim troškom. Opći uvjeti između ostalog određuju što se smatra prihvatljivim troškovima. Zahtjevi su kumulativni.

Prihvatljivi troškovi

Članak 13.

13.1. *Bespovratna sredstva navedena u Ugovoru djelomično ili u cijelosti sufinanciraju prihvatljive troškove čiju prihvatljivost je potvrdio PT 2. PT 2 potvrđuje prihvatljivost troškova koji u cijelosti*

odgovaraju zahtjevima određenima Ugovorom i/ili primjenjivim propisima.

13.2. Prihvatljivi su oni troškovi koji su u skladu s Pravilnikom o prihvatljivosti izdataka za financijsko razdoblje 2014.-2020. te:

- a) izravno su povezani s projektnim aktivnostima i dovode do postizanja rezultata projekta i zadanih pokazatelja,*
- b) navedeni su u proračunu projekta,*
- c) nastali su kod Korisnika (ili partnera s kojim je potpisan Sporazum o partnerstvu – u kojem slučaju se smatra da su nastali kod Korisnika koji je u cijelosti odgovoran za provedbu projekta),*
- d) nastali su tijekom razdoblja provedbe projekta,*
- e) plaćeni su do kraja razdoblja prihvatljivosti izdataka navedenog u Pravilniku o prihvatljivosti izdataka ili odredbama Ugovora (ako se ne primjenjuje opće razdoblje prihvatljivosti izdataka),*
- f) u skladu su s ograničenjima za posebne kategorije troškova,*
- g) ne premašuju odstupanje od 20% (dvadeset posto) izvorno unesenog iznosa (kao što je navedeno u Prilogu I. Ugovora – Projekt i proračun) proračunskih stavki aktivnosti projekta za predmetne prihvatljive troškove*

ili

premašuju odstupanje od 20% (dvadeset posto) izvorno unesenog iznosa (kao što je navedeno u Prilogu I. Ugovora - Opis i Proračun Projekta) proračunskih stavki aktivnosti projekta za predmetne prihvatljive troškove, a za koje odstupanje je potpisan Dodatak Ugovoru,

- h) izravno su povezani s aktivnostima koje se provode tijekom provedbe. Troškovi povezani s nabavom roba su prihvatljivi kada je ista isporučena (i instalirana – ako je primjenjivo) do kraja provedbe projekta (narudžba robe, potpisivanje ugovora ili bilo koji drugi oblik stvaranja obveze za plaćanje prema ugovarateljima tijekom provedbenog razdoblja za robu koja treba biti isporučena nakon isteka provedbenog razdoblja nije u skladu sa zahtjevima prihvatljivosti troška). Prijenos novčanih sredstava između Korisnika i partnera (ako projekt uključuje partnere) neće se smatrati troškom koji je nastao tijekom razdoblja provedbe za projekt naveden u Ugovoru,*
- i) razumni su, opravdani te udovoljavaju zahtjevima dobrog financijskog upravljanja, osobito u pogledu ekonomičnosti i učinkovitosti te su poštivana pravila (javne) nabave,*
- j) isplaćuju se u skladu s odredbama članka 17. stavka 17.1. ovih Općih uvjeta,*
- k) iznimno, ne odnose se na troškove navedene u točki a) ovoga članka, ali su kao prihvatljivi (primjerice neizravni troškovi) navedeni u referentnom pozivu na dodjelu bespovratnih sredstava.*

13.3. Neprihvatljive projektne troškove snosi Korisnik. Korisnik snosi i prihvatljive projektne troškove koji se ne financiraju bespovratnim sredstvima, već sredstvima Korisnika, kao i troškove koji su sukladno Ugovoru trebali biti financirani bespovratnim sredstvima, ali prilikom provjere koju obavlja PT 2, nisu potvrđeni kao prihvatljivi jer nisu u skladu s odredbama Ugovora i/ili primjenjivih propisa ili su naknadno proglašeni neprihvatljivima.

[54] Korisnik je javni isporučitelj vodnih usluga sukladno Zakonu o vodnim uslugama (Narodne novine br. 66/2019) koji obavlja djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje kao djelatnosti od općeg interesa koje se obavljaju kao javna služba.

[55] Opći uvjeti također uređuju izmjene ugovora:

Izmjene ugovora

Članak 21.

21.1. Ugovor se ne može izmijeniti u svrhu ili s učinkom koji bi doveo u pitanje zaključke postupka dodjele bespovratnih sredstava, posebice provjeru prihvatljivosti i ocjenu kvalitete projektnog prijedloga te postupanje u skladu s načelom jednakog postupanja. Ugovor se ne može izmijeniti ukoliko bi izmjena dovela do povećanja iznosa bespovratnih sredstava određenog Ugovorom. Kako bi se utvrdilo utječu li i u kojem opsegu predložene izmjene na rezultate postupka dodjele bespovratnih sredstava, PT 1/UT i PT 2 imaju pravo utvrditi usklađenost predložene izmjene sa zaključcima iz postupka dodjele, na temelju ponovne ocjene dijela ili cijelog projektnog prijedloga (ovisno o predloženoj izmjeni), isključivo na temelju pravila referentnog poziva na dodjelu bespovratnih sredstava, osiguravajući načelo jednakog postupanja.

21.2. Izmjene Ugovora kojima se uvode nove i/ili mijenjaju postojeće aktivnosti te s njima povezani prihvatljivi troškovi koje je moguće nadoknaditi u skladu s odredbama Ugovora, prihvatljive su samo u slučaju kada su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) izmjene su nastale zbog nepredvidive okolnosti*
- b) izmjene su nužne za uredno izvršenje Ugovora i otklanjaju situaciju u kojoj je izvršenje ugovora postalo pretjerano otežano ili nemoguće*
- c) povezani troškovi ne dovode do povećanja ukupnog iznosa bespovratnih sredstava navedenog u Ugovoru.*

21.3. Sve izmjene koje su nužne za izvršenje Ugovora, i kojima se uvode nove i/ili mijenjaju postojeće aktivnosti, a ne ispunjavaju kumulativno uvjete iz stavka 21.2. ovog članka, PT 1 i PT 2 mogu prihvatiti pod uvjetom da troškove povezane s izmjenom snosi Korisnik.

21.4. Ugovorom se mogu odrediti situacije u kojima preraspodjele nisu dopuštene.

21.5. Ako se mijenjaju postojeće aktivnosti koje rezultiraju preraspodjelom sredstava, moguće je primijeniti:

- a) preraspodjelu sredstava između pojedinih stavki proračuna prvotno sklopljenog Ugovora na način da je odstupanje od vrijednosti pojedine stavke manje od 10% u odnosu na planiranu, odnosno procijenjenu vrijednost stavke, iz prvotno sklopljenog proračuna Ugovora, i/ili*
- b) izmjenu koja je povezana s izmjenom vrijednosti zaključenih ugovora o nabavi kada pravila javne nabave ne zahtijevaju uvjet nastupa nepredvidivih okolnosti (na način kako to definiraju pravila javne nabave (ako je primjenjivo)), nije potrebno ispuniti uvjet nastanka nepredvidivih okolnosti određen stavkom 21.2. točke a). U navedenom slučaju svi ostali uvjeti određeni stavkom 21.2. točkama b) i c) ovoga članka moraju biti ispunjeni.*

21.6. Kada je Ugovorom predviđena nabava roba, usluga i/ili radova te kada je vrijednost iste nabave raspoređena na dvije ili više stavki proračuna Ugovora, odredbe stavka 21.5. točke b) ovoga članka primjenjuju se na kumulativnu vrijednost predmetnih proračunskih stavaka koje zajedno čine ugovorenu vrijednost predmeta nabave.

21.7. Dopuštenost izmjena Ugovora koje se odnose na preraspodjelu sredstava između pojedinih stavki proračuna ovisna je o značajkama i ograničenjima pojedinih kategorija financiranja koje su određene u Ugovoru. U slučaju financiranja projekta putem državnih potpora, nedopuštenom se

smatra preraspodjela sredstava između pojedinih proračunskih stavki koja bi rezultirala većim intenzitetom potpore od onog dopuštenog i određenog Ugovorom te prekoračenjem najvišeg dopuštenog iznosa bespovratnih sredstava određenog Ugovorom i/ili prekoračenjem najvišeg dopuštenog iznosa bespovratnih sredstava za određenu kategoriju državnih potpora.

21.8. Sve prethodno opisano u svakom slučaju mora biti u skladu s pravilima (javne) nabave i drugim primjenjivim pravilima, gdje postoji obveza primjene navedenih pravila, kao i s pravilima Ugovora vezano uz ostvarenje ciljnih vrijednosti pokazatelja.

5. PREPORUKE

5.1 Metodologija

[56] Metodologija iz Zaključka Vlade RH (dalje: Metodologija) predlaže formulu za izračun promjene cijena [46]. Formula ima opći oblik klizne skale sukladno članku 24. Zakona o obveznim odnosima [24].

Zakon o obveznim odnosima dopušta da se za promjene cijena dobara, robe i usluga koriste indeksi cijena „*utvrđenih od ovlaštene osobe*“ [24]. Taj pristup uređen je u Metodologiji kao „Indeksna metoda“ [47].

[57] Nastavno na naprijed navedeno preporuča se korištenje:

- indeksa koje objavljuje Državni zavod za statistiku na svojim stranicama: <http://stsbaza.dzs.hr/Report>
- indeksa cijena građevinskog materijala koje objavljuje Hrvatska gospodarska komora na svojim stranicama: <https://www.hgk.hr/indeksi-cijena>
- Ako za neke materijale ili proizvode nema indeksa iz navedenih izvora, dopušteno je koristiti indekse koje objavljuju neovisna ovlaštena tijela temeljem podataka o kretanju cijena na svjetskim burzama tih materijala i proizvoda. Također se mogu koristiti indeksi Eurostata ili sličnih ovlaštenih neovisnih tijela.

[58] Članak 23. Zakona o obveznim odnosima [24] kojim se dopušta da se promjena cijena veže za indekse cijena ne prejudicira primjenu neke druge metode izračuna promjene cijene pod uvjetom da se radi o metodi koja reflektira promjenu cijena elemenata od kojih je sastavljena cijena građenja. Prema tome se osim korištenja indeksa za izračun promjene ugovorene cijene mogu koristiti i same „*cijene elemenata*“, kako je to uređeno u članku 626. Zakona o obveznim odnosima u slučaju povećanje ugovorene cijene [26] kada je ugovorena promjenjiva cijena radova ili u članku 627. Zakona u slučaju kada je ugovorena nepromjenjiva cijena radova [28]. To je tzv. „Dokumentarna metoda“ [49] kojom se utvrđuje stvarna promjena cijena u odnosu na bazne cijene na temelju dokaza o stvarnoj promjeni cijena elemenata.

[59] Metodologija dopušta i tzv. „Kombiniranu metodu“ [50] kod koje se mogu kombinirati podaci o cijenama (dokumentarna metoda) i podaci o indeksima cijena (indeksna metoda), uz uvjet konzistentnosti proračuna.

[60] Pod-članak 13.8. [16] kojim je uređena promjena ugovorne cijene zbog promjene troškova u

ugovorima po uvjetima FIDIC (Crvena i Žuta knjiga) potpuno je sukladan odredbama Metodologije:

- Formula za izračun promjene cijene (klizna skala) ima identičan oblik i strukturu kao formula u Metodologiji [53].
- Određeno je: „*Koristit će se indeksi troškova ili referentnih cijena iz tablice s podacima za korekciju*“, što znači da se mogu koristiti indeksi (indeksna metoda) ili cijene (dokumentarna metoda), a nije isključena niti primjena kombinirane metode [48 - 50].
- Korekcije se primjenjuju na mjesečne iznose koji se inače plaćaju Izvođaču (situacije) kao što se preporuča i u Metodologiji [51].

5.2 Polazni datum

- [61] U Metodologiji nije određen polazni datum za izračun razlike u cijeni. Piše samo: „*A_{0i} – bazni podaci o elementima cijene radova koji se koriste za izračun promijenjene cijene*“ [46] nigdje ne navodeći mjerodavni datum baznih podataka.
- [62] Sukladno ovlaštenju iz Ugovora o pružanju konzultantskih usluga, Konzultant se očituje na pitanje polaznog (baznog) datuma za izračun razlike u cijeni jer procjenjuje da je to pitanje od interesa članica HGVIK-a [2].
- [63] U pogledu polaznog datuma za izračun razlike u cijeni (RUC) u ugovorima o građenju po modelima FIDIC treba razlikovati da li se Pod-članak 13.8. [15] primjenjuje, tj. da li je ugovorena promjenjiva cijena ili se članak 13.8. ne primjenjuje, u kojem slučaju će ugovor o javnoj nabavi radova najčešće u Dokumentaciji o nabavi ili u Pod-članku 13.8. Posebnih uvjeta Ugovora sadržavati odredbu da je ugovorena cijena nepromjenjiva.
- [64] U slučaju kada je ugovorena promjenjiva cijena glede izmijene cijene, ako nije što drugo ugovoreno, mjerodavan je članak 626. Zakona o obveznim odnosima [26] u kojem je kao polazni datum određeno vrijeme sklapanja ugovora: „... *ako su se u vremenu između sklapanja ugovora i njegova ispunjenja* ...“. Analizom dostavljenih upitnika i iskustvenim uvidom u stanje na projektima aglomeracija HGVIK-a ovo će biti rjeđi slučaj.
- [65] Naprijed navedeni članak 626. je dispozitivna odredba [27] pa se polazni datum može i drugačije odrediti, a primjer za to je Pod-članak 13.8. ugovora po modelima FIDIC (Crvena i Žuta knjiga), gdje je kao polazni datum određen Osnovni datum „*koji pada 28 dana prije zadnjeg dana za podnošenje Ponude*“ [16].
- [66] U slučaju smanjenja cijene koja nije ugovorena kao nepromjenjiva mjerodavan je članak 629. stavak prvi [31] prema kojem je kao polazni datum određeno sklapanje ugovora: „*Ako su se u vremenu između sklapanja ugovora i ispunjenja obveze izvođača* ...“. Kod ugovora sa nepromjenjivom cijenom članak 629. stavak drugi ne govori od kojeg trenutka Naručitelju pripada pravo na sniženje ugovorne cijene, ali mišljenja smo da je to također datum sklapanja ugovora. Naime članak 629. stavak drugi stoji u korelaciji sa člankom 627. Zakona o obveznim odnosima jer se oba odnose na ugovore sa nepromjenjivom cijenom. Dakle polazni datum i ovdje bi bio datum sklapanja ugovora što je u pravilu dan izvršnosti odluke o odabiru uz iznimke propisane člankom 307. stavak četvrti i

stavak peti Zakona o javnoj nabavi [34].

- [67] Ukoliko u Dodatku ponudi nema tablice s podacima za korekciju, Pod-članak 13.8. se ne primjenjuje. Analizom dostavljenih upitnika i iskustvenim uvidom u stanje na projektima aglomeracija HGVIK-a to će biti najčešći slučaj. To znači da je ugovorna cijena nepromjenjiva, pa se primjenjuje članak 627. Zakona o obveznim odnosima. Taj članak je prisilna odredba [32].
- [68] Nastavno na naprijed navedeno, u ugovorima koji se temelje na FIDIC modelu i u kojima je isključena primjena Pod-članka 13.8. ne primjenjuje se Osnovni datum kao polazni datum za izračun razlike u cijeni, nego datum sklapanja ugovora kako je određeno člankom 627. Zakona o obveznim odnosima [28]: „... u slučaju da se nakon sklapanja ugovora ...“.
- [69] Datum sklapanja ugovora određen je Zakonom o javnoj nabavi Dan sklapanja ugovora o javnoj nabavi radova bit će u pravilu dan izvršnosti odluke o odabiru uz iznimke propisane člankom 307. stavak četvrti i stavak peti Zakona o javnoj nabavi [34].

5.3 Ugovorena promjena cijene

- [70] Ako Dodatak ponudi u FIDIC-ovim uvjetima ugovora u stavci 13.8. sadrži tablicu s podacima za korekciju [15] znači da je ugovorena promjenjiva cijena. Podaci za korekciju su potrebni kako bi se odredila struktura opće formule klizne skale i podaci za izračun kako bi se mogla računati korekcija (povećanje ili smanjenje) ugovorene cijene. Opća formula klizne skale u Pod-članku 13.8. glasi:

$$P_n = a + b \frac{L_n}{L_0} + c \frac{E_n}{E_0} + d \frac{M_n}{M_0} + \dots$$

- [71] Strukturu navedene formule i podatke za izračun određuje naručitelj (ponekad dijelom i izvođač) i te se informacije nalaze u obrascu Dodatka ponudi koji je sastavni dio Dokumentacije o nabavi.
- [72] Ako ponuditelj zaključi da struktura formule ne odgovara stvarnoj strukturi cijene (rad, materijali, energija, mehanizacija, itd.) smatrat će se da je eventualnu razliku uključio u svoju ponudbenu cijenu: „... smatrat će se da Prihvaćeni Ugovorni iznos obuhvaća iznose za pokriće mogućnosti ostalih porasta ili smanjenja troškova“ [15].
- [73] Strukturu formule klizne skale određuju veličine elemenata a, b, c, d, ... pri čemu je:
 $a + b + c + \dots + n = 1,00$ ili 100 %
- [74] Element „a“ je dio cijene koji pokriva dobit, fiksne elemente indirektnih troškova, kao što su primjerice premije osiguranja, troškovi garancija, mobilizacija i demobilizacija, itd. na koje ne utječu promjene na tržištu. Taj element je u praksi redovito 0,1 odnosno 10%.
- [75] Podaci za izračun koje treba sadržavati tablica u Dodatku ponudi jesu:
 L_n (plaće), E_n (energija), M_n (materijali), drugi elementi cijene... = pokazatelji promjene elemenata cijene u mjesecu obračuna
 $L_0, E_0, M_0 \dots$ = pokazatelji indeksa ili cijene elemenata na Osnovni datum.

Navedeni podaci mogu biti tržišne cijene navedenih elemenata ili indeksi tih elemenata. Ako se koriste indeksi mora se napisati njihov izvor. Izvor indeksa može biti Državni zavod za statistiku ili Hrvatska gospodarska komora ili neki svjetski neovisni izvori [58]. Može se koristiti i kombinirana metoda tako da se za neke elemente odrede tržišne cijene, a za ostale elemente indeksi.

- [76] Treba također odrediti minimalni primjenjivi iznos P_n u postocima. Ako taj postotak nije određen u tablici u Dodatku ponudi primjenjivat će se dva postotka kako je određeno člankom 626. stavak prvi Zakona o obveznim odnosima [26].
- [77] Obračun razlike u cijeni radi se u mjesečnim razdobljima, uzimajući u obzir da se promijenjena cijena $C \cdot P_n$ primjenjuje na količine radova koje su izvedene u razdoblju (mjesecu) za koje je promjena izračunata. To se radi kao dodatak privremenoj situaciji.
- [78] Obračun i plaćanje iznosa temeljem korekcije Ugovorne cijene zbog promjene troškova ne smatra se dodatnim plaćanjem jer je Ugovorna cijena podložna korekciji u skladu s Ugovorom, kao što je uređeno Pod-člankom 14.1 Općih uvjeta ugovora [17], pa nije potrebna obavijest o potraživanju niti dostava potraživanja Inženjeru prema Pod-članku 20.1 Općih uvjeta ugovora.
- [79] Konzultant preporučuje da se u budućim ugovorima odredi da je cijena promjenjiva kako je navedeno naprijed. Može se očekivati da će u tom slučaju ponuđena cijena biti niža nego ako je određena nepromjenjiva cijena jer neće uključivati rizik izvođača vezano do 10 % povećanja cijene prema članku 627. Zakona.

5.4 Ugovorena nepromjenjiva ukupna cijena

- [80] Ukoliko u Dodatku ponudi nema tablice s podacima za korekciju, Pod-članak 13.8. se neće primjenjivati [15], što znači da cijena nije podložna korekciji zbog promjene troškova. U tom slučaju u praksi se u Posebnim uvjetima ugovora i/ili u Dokumentaciji o nabavi (Knjizi 1) najčešće propisuje da je cijena nepromjenjiva.
- [81] Iako je ugovoreno da je cijena nepromjenjiva izvođač ima pravo na povećanje cijene prema članku 627. [28], a naručitelj pravo na smanjenje cijene prema članku 629. stavku 2. [31] Zakona o obveznim odnosima, ali samo na povećanje odnosno smanjenje cijene preko deset postotaka. Oba ta članka su prisilne odredbe i ne mogu se ugovorom isključiti niti izmijeniti.
- [82] Radovi u ugovorima prema FIDIC-ovim uvjetima za postrojenja i projektiranje-građenje (Žuta knjiga) ugovaraju se s ukupnom (paušalnom) cijenom.. To znači da je ukupna cijena nepromjenjiva.
- [83] Radovi u ugovorima prema FIDIC-ovim uvjetima o građenju za građevinske i inženjerske radove po projektima naručitelja (Crvena knjiga) ugovaraju se po projektima naručitelja koji sadrže troškovnik s jediničnim cijenama. Međutim, Posebnim uvjetima ugovora i/ili u Dokumentaciji o nabavi (Knjiga 1) može se i kod takvih ugovora odrediti da je nepromjenjiva ukupna cijena. Analizom dostavljenih upitnika i iskustvenim uvidom u stanje na projektima aglomeracija HGVIK-a ovo će biti rjeđi slučaj. Preporučuje se u budućim postupcima nabave ovog tipa (Crvena knjiga) ugovarati nepromjenjivost isključivo jedinične cijene.

- [84] Budući da je cijena nepromjenjiva, ugovorom redovito nije uređen postupak promjene cijene, odnosno nema niti formule klizne skale niti podataka za izračun razlike u cijeni po formuli. U tom slučaju, potrebno je izraditi analizu cijene za određivanje strukture formule. Analiza cijene (ili analiza reprezentativnog dijela cijene ako je primjenjivo npr. analiza cijene jednog ili više objekata koju priprema Izvođač. a odobri Inženjer) se radi u svrhu utvrđivanja udjela pojedinih elemenata u cijeni, a sve to potkrijepljeno obvezujućim ponudama, plaćenim računima, transakcijskim potvrđama banke, drugim knjigovodstvenim ispravama i ostalim odgovarajućim dokazima iz vremena pripreme ponude, kao što je navedeno u Metodologiji [46]. Mogu se koristiti i dokumenti s drugih gradilišta istog izvođača iz tog vremena. Klizna skala čija struktura nije određena navedenom analizom ne može se prihvatiti.
- [85] Nakon što je Inženjer prihvatio analizu strukture i podatke za izračun razlike u Ugovornoj cijeni, izvođač može mjesečno dostavljati zahtjev za ovjeru i plaćanje izračunate razlike u cijeni, ali samo ako je razlika veća od deset postotaka.
- [86] Konzultanti ističu da su za potrebe izračuna prosječnih vrijednosti raspolagali izuzetno malim uzorkom te su podaci dostavljeni od isporučitelja vodnih usluga i izvođača u tom smislu bili nedovoljnog opsega da rezultiraju dovoljnim stupnjem pouzdanosti. Preporučuje se izračun prosječnih vrijednosti ponoviti na većem uzorku kad se za to steknu uvjeti. Temeljem analize ulaznih podataka dostavljenih od strane javnih isporučitelja vodnih usluga i izvođača koji su Konzultantu dostavili podatke za analizu izračunata je prosječna struktura klizne skale i podaci za izračun promjene ukupne cijene:

$$P_n = f + a \frac{P}{P_o} + b \frac{E}{E_o} + c \frac{M}{M_o} + d \frac{G}{G_o}$$

Tablica s podacima za korekciju:

P_n = korektivni množitelj ugovorne cijene

P = Indeks (tekući) prosječne isplaćene neto plaće u građevinarstvu

P_o = Indeks (bazni) prosječne isplaćene neto plaće u građevinarstvu

E = Indeks (tekući) potrošačkih cijena industrije na domaćem tržištu. Izabrana skupina proizvoda - elementi i materijali u građevinarstvu

E_o = Indeks (bazni) potrošačkih cijena industrije na domaćem tržištu. Izabrana skupina proizvoda - elementi i materijali u građevinarstvu

M = Indeks (tekući) potrošačkih cijena industrije na domaćem tržištu. Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica

M_o = Indeks (bazni) potrošačkih cijena industrije na domaćem tržištu. Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica

G = Indeks (tekući) diesel gorivo (maloprodaja ili veleprodaja ovisno što izvođač dokaže da mu je trošak)

G_o = Indeks (bazni) diesel gorivo (maloprodaja ili veleprodaja ovisno što izvođač dokaže da mu je trošak)

f = nepromjenjivi dio, preporučuje se usvojiti vrijednost od 0,10

a = koeficijent koji prema obrađenom uzorku poprima prosječnu vrijednost od 0,28, a kretao se u

rasponu od 0,15 do 0,35

b = koeficijent koji prema obrađenom uzorku poprima prosječnu vrijednost od 0,37, a kretao se u rasponu od 0,22 do 0,44

c = koeficijent koji prema obrađenom uzorku poprima prosječnu vrijednost od 0,13, a kretao se u rasponu od 0,00 do 0,32

d = koeficijent koji prema obrađenom uzorku poprima prosječnu vrijednost od 0,12, a kretao se u rasponu od 0,04 do 0,15

Sukladno navedenom, prosječni opći oblik formule klizne skale glasi:

$$P_n = 0,10 + 0,28 \frac{P}{P_o} + 0,37 \frac{E}{E_o} + 0,13 \frac{M}{M_o} + 0,12 \frac{G}{G_o}$$

Gore navedeni indeksi su dani samo kao ilustracija općeg oblika formule, izbor i dokazivanje konačno korištenih indeksa se mora vršiti po svakom ugovoru zasebno, također vidjeti navedeno u [57].

Bazni indeksi određeni su za mjesec u kojem je sklopljen ugovor.

Korekcija cijene se primjenjuje samo ako je korektivni množitelj P_n veći od 1,10 ili manji od 0,90.

Promjena jedinične cijene: $C \cdot P_n$ gdje je C ugovorena jedinična cijena stavke.

- [87] Naprijed navedena klizna skala s prosječnim udjelima elemenata cijena može se koristiti kao mehanizam provjere (u smislu reda veličine) klizne skale koju je dostavio izvođač.
- [88] Obračun razlike u cijeni preporuča se raditi u mjesečnim razdobljima, tako da se od iznosa iz privremene situacije za mjesec u kojem je izračunata promjena cijene odbije iznos iz prethodne privremene situacije i dobivena razlika pomnoži s korektivnim faktorom. Valja napomenuti da se neka mjesečna privremena situacija ne može promatrati neovisno u odnosu na vrijednost svih do tada izvedenih radova i u odnosu na sve radove koji će biti izvedeni. Korektivni množitelj po formuli klizne skale može za neke mjesece biti veći od 1,10, ali treba uzeti u račun sve mjesece (dakle, i one u kojima je vrijednost korektivnog množitelja manja od 1,10). Dakle, izvođač ima pravo na razliku samo ukoliko bi zbroj „mjesečnih situacija umnoženih sa korektivnim množiteljem“ bio više od 110% zbroja redovnih (neuvećanih) situacija. Navedeno znači da je na okončanoj situaciji obvezno potrebno provesti „poravnanje“ uvažavajući činjenicu da izvođač može zahtijevati samo razliku u cijeni koja prelazi deset postotaka od, u ovom slučaju, ukupne cijene.

5.5 Ugovorene nepromjenjive jedinične cijene

- [89] Radovi u ugovorima prema FIDIC-ovim uvjetima ugovora o građenju za građevinske i inženjerske radove po projektima naručitelja (Crvena knjiga) obračunavaju se prema stavkama i jediničnim cijenama iz troškovnika. Postavlja se pitanje da li se izmjena cijena prema članku 627. Zakona o obveznim odnosima [30] primjenjuje na ukupnu ugovornu cijenu ili se može primijeniti i na jedinične cijene.
- [90] Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU kao upravljačko tijelo (UT) za Operativni program

„Konkurentnost i kohezija 2014 - 2020“ zatražilo je mišljenje od Ministarstva pravosuđa i uprave da li se odredbe članka 627. odnose na ukupno ugovorenu cijenu ili se mogu primijeniti na svaku ugovorenu jediničnu cijenu, a sve to uzimajući u obzir činjenicu da članak 625. Zakona o obveznim odnosima definira dva osnovna načina određivanja cijene izvršenja ugovora o građenju. Temeljem navedenog upita Ministarstvo pravosuđa i uprave je 11.04.2023. izdalo mišljenje (KLASA: 740-06/21-01/68, URBROJ: 514-04-01/01-23-11) u kojem uz ostalo navodi:

„...Pretpostavke koje moraju biti ispunjene kako bi izvođač mogao tražiti razliku u cijeni zbog povećanja pojedinih elemenata su sljedeće: povećanje cijena uslijed povećanja cijene elemenata na temelju koji je ona određena mora biti iznad deset postotaka od ugovorene cijene radova, koja može biti određena po jedinici mjere ugovorenih radova (jedinična cijena) ili u ukupnom iznosu za cijelu građevinu (ukupna ugovorena cijena), odnosno ovisno o načinu na koji je ugovorena cijena radova.-“

Na navedeno mišljenje Ministarstva pravosuđa i uprave poziva se mišljenje Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU od 18.05.2023. (KLASA: 910-04/17-02/74, URBROJ: 538-05-3-1-2/570-23-615).

- [91] Nastavno na naprijed navedeno, ako je Posebnim uvjetima ugovora ili Dokumentacijom o nabavi određeno da su jedinične cijene nepromjenjive, analizu strukture i podatke za izračun razlike u cijeni treba napraviti za svaku pojedinu jediničnu cijenu. U takvom slučaju naplaćuje se razlika u cijeni samo za stavke troškovnika čija se jedinična cijena u mjesecu obračuna promijenila za više od deset postotaka i to samo za iznos razlike iznad deset postotaka.
- [92] Primjer analize jedinične cijene jedne stavke troškovnika u svrhu određivanja strukture te jedinične cijene dat je u Prilogu 5. Cijene koje se koriste u analizi treba dokazati obvezujućim ponudama, plaćenim računima, transakcijskim potvrdama banke, drugim knjigovodstvenim ispravama i ostalim odgovarajućim dokazima iz vremena pripreme ponude.
- [93] Postotke udjela pojedinih elemenata cijene dobivene naprijed navedenom analizom potrebno je pomnožiti s 0,90 kako bi se u račun uzeo nepromjenjivi (fiksni) udjel u cijeni [74]. Ostatak indirektnih troškova koji nije uključen u fiksni dio smatra se proporcionalno uključenim u ostale udjele elemenata cijene.
- [94] Analiza strukture i podaci za izračun razlike u cijeni mogu se napraviti i za svaku od grupa radova u troškovniku: zemljani radovi, betonski radovi, itd. Preporuča se za svaku pojedinu grupu radova napraviti po jednu opću formulu s podacima za izračun koja pokriva sve one elemente cijene (plaće po kvalifikacijama, razni materijali, energija, vrste mehanizacije) koji se koriste u toj grupi radova. Takav način izračuna promjene jediničnih cijena znatno smanjuje vrijeme i opseg izračuna te olakšava pregled i kontrolu.
- [95] Ovdje se navode primjeri izračuna razlike u cijeni za grupe radova.

Primjer 1: Izvođač ima pravo na povećanje ugovorene cijene Instalacija vodovoda i odvodnje prema sljedećoj formuli (klizna skala):

$$P_n = 0,10 + 0,25 \frac{F_n}{F_o} + 0,30 \frac{V_n}{V_o} + 0,20 \frac{K_n}{K_o} + 0,15 \frac{CGR_n}{CGR_o}$$

gdje su:

P_n = korektivni množitelj ugovorne cijene

A 0,10 (Nepromjenjivi udjel u cijeni koji pokriva dobit i vremenski fiksne elemente indirektnih troškova).

$$a + b + c + d + e = 1,00 \text{ (100 \%)}$$

F Indeks bruto plaća u mjesecu sklapanja ugovora (o) odnosno u mjesecu obračuna (n). Izvor indeksa: Državni zavod za statistiku – <http://stsbaza.dzs.hr/Report> - Građevinarstvo - Indeks plaća u građevinarstvu - F Građevinarstvo ukupno.

V Indeks cijena vodovodnih cijevi u mjesecu sklapanja ugovora (o) odnosno u mjesecu obračuna (n). Izvor indeksa: Indeksi cijena Hrvatske gospodarske komore <https://www.hgk.hr/indeksi-cijena> – Vodovodne cijevi PE100 SDR17.

K Indeks cijena kanalizacijskih cijevi u mjesecu sklapanja ugovora (o) odnosno u mjesecu obračuna (n). Izvor indeksa: Indeksi cijena Hrvatske gospodarske komore – <https://www.hgk.hr/indeksi-cijena> - Kanalizacijske cijevi PE100 PN16.

CGR Indeks cijena (ostalih) građevinskih materijala u mjesecu sklapanja ugovora (o) odnosno u mjesecu obračuna (n). Izvor indeksa: Državni zavod za statistiku - <http://stsbaza.dzs.hr/Report> - Industrija - Indeks proizvođačkih cijena u industriji, domaće - CGR Elementi i materijal u građevinarstvu.

Korekcija cijene se primjenjuje samo ako je korektivni množitelj P_n veći od 1,10 ili manji od 0,90.

Promjena jedinične cijene: $C * P_n$ gdje je C ugovorena cijena troškovničke grupe radova.

Primjer 2: Izvođač ima pravo na povećanje ugovorene cijene Strojarskih instalacija prema sljedećoj formuli (klizna skala):

$$P_n = 0,10 + 0,40 \frac{F_n}{F_o} + 0,30 \frac{\check{C}n}{\check{C}o} + 0,20 \frac{CGR_n}{CGR_o}$$

gdje su:

P_n Koeficijent promjene cijene Strojarskih instalacija.

0,10 Nepromjenjivi udjel u cijeni koji pokriva dobit i vremenski fiksne elemente indirektnih troškova.

F Indeks bruto plaća u mjesecu predaje ponude (o) odnosno u mjesecu obračuna (n). Izvor indeksa: Državni zavod za statistiku – <http://stsbaza.dzs.hr/Report> - Građevinarstvo - Indeks plaća u građevinarstvu - F Građevinarstvo ukupno.

ČC Indeks cijena čelične cijevi u mjesecu predaje ponude (o) odnosno u mjesecu obračuna (n). Izvor indeksa: Indeksi cijena Hrvatske gospodarske komore <https://www.hgk.hr/indeksi-cijena> – čelične cijevi

CGR Indeks cijena (ostalih) građevinskih materijala u mjesecu predaje ponude (o) odnosno u mjesecu obračuna (n). Izvor indeksa: Državni zavod za statistiku - <http://stsbaza.dzs.hr/Report> - Industrija - Indeks proizvođačkih cijena u industriji, domaće - CGR Elementi i materijal u građevinarstvu.

Korekcija cijene se primjenjuje samo ako je korektivni množitelj P_n veći od 1,10 ili manji od 0,90.

Promjena jedinične cijene: $C * P_n$ gdje je C ugovorena cijena troškovničke grupe radova.

- [96] Obračun razlike u cijeni stavaka troškovnika ili troškovničke grupe radova radi se u mjesečnim razdobljima, uzimajući u obzir da se promijenjena jedinična cijena $C \cdot P_n$ primjenjuje na količine radova koje su izvedene u razdoblju (mjesecu) za koje je promjena izračunata. To se radi kao dodatak privremenoj situaciji.
- [97] Kod obračuna promjene cijene u slučaju ugovorenih nepromjenjivih jediničnih cijena, a obzirom da je jedinična cijena ta koja „kliže“, preporučuje se obračun razlike u cijeni raditi mjesečno te „poravnanje“ napraviti na okončanoj situaciji. U pogledu „poravnanja“ ističe se kako „poravnanje“ temeljem poznatih izvedenih količina i umnoška istih sa ugovorenom jediničnom cijenom te odbijanje 10% dobivene vrijednosti nije uobičajeno, te se poravnanje na okončanoj situaciji u pravilu provodi uslijed eventualne potrebe ažuriranja indeksa zbog njihova kasnijeg objavljivanja, to jest zbog ranijeg korištenja tada dostupnih indeksa. Preporučujemo da se nadležnim tijelima uputi inicijativa za prihvaćanje ovakvog načina obračuna odnosno da se isti provjeri.

5.6 *Ograničenja*

- [98] U slučaju da je Pod-člankom 13.8. [15] ugovorena promjena cijene zbog promjene troškova nije potrebna izmjena ugovora kako bi se moglo izračunati i naplatiti promjena cijene.
- [99] U slučaju da je Pod-članak 13.8. isključen, tj. da je cijena ugovorena kao nepromjenjiva, potrebna je izmjena tj. dodatak ugovora. Izmjenom se ne unosi pravo na promjenu cijene preko deset postotaka, jer to pravo je određeno prisilnom odredbom članka 627. Zakona o obveznim odnosima [28], nego treba samo ugovoriti način provedbe, tj. kliznu skalu i podatke za izračun promjene cijene.
- [100] Ako ugovor ne sadrži posebnu odredbu o korekciji cijene, upravo će odredba članka 627. Zakona o obveznim odnosima [28] biti odredba o korekciji cijene koju ugovor o građenju sadrži kao zakonom propisani obavezni sadržaj.
- [101] Naprijed navedena izmjena dopuštena je bez novog postupka javne nabave u smislu odredbi članka 314. Zakona o javnoj nabavi [35], jer se izmjena radi zbog promjene cijene temeljem članka 627. Zakona o obveznim odnosima. Budući da je odredba članka 627. [28] zakonom propisani sadržaj svakog ugovora o građenju, primjena te odredbe kao sastavnog dijela ugovora o građenju ne predstavlja izmjenu ugovora o javnoj nabavi iz članka 314. Zakona o javnoj nabavi. U dokumentaciji o nabavi to nije potrebno izričito navoditi. Izmjena ugovora sadrži samo opseg i način promjene cijene i ne mijenja se cjelokupna priroda ugovora,
- [102] Izmjena ugovora je potrebna zbog velikog porasta cijena na tržištu koje javni naručitelj nije mogao predvidjeti niti se izmjenom mijenja priroda ugovora u smislu članka 317. stavak prvi. točka 1 i 2. Zakona o javnoj nabavi [35]. Povećanje ugovorne cijene ograničeno je odredbom tog članka.
- [103] Izmjena ugovora kojom se ugovara klizna skala i podaci za izračun promjene cijene nije značajna u smislu članka 321. Zakona o javnoj nabavi [35].
- [104] Odgovori na upitnike [Prilog 4] nisu dali odgovore na pitanje da li je razlika u cijeni plaćena kao EU

prihvatljivi trošak.

Ispitivanje pretpostavki prihvatljivosti izdataka sukladno Pravilniku o prihvatljivosti izdataka te uvid u Opće uvjete koji se primjenjuju na projekte koji se financiraju iz Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u financijskom razdoblju 2014. – 2020. potvrđuju da bi troškovi korisnika – javnih isporučitelja vodnih usluga – načelno trebali udovoljavati uvjetima prihvatljivosti izdataka odnosno ne ulazeći u konkretne ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava u analizi nismo našli da bi takvi troškovi bili protivni pravilima pod kojima se izdaci odnosno troškovi mogu smatrati prihvatljivim.

Pitanje osiguranja sredstava za troškove razlike u cijeni izlazi iz okvira Projektnog zadatka Konzultanta te za generalna pitanja vezana za prihvatljivost ovih troškova temeljem članka 5. stavak peti Pravilnika o prihvatljivosti izdataka nadležno Upravljačko tijelo (UT) odnosno Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU.

[105] Nastavno na naprijed navedeno, predviđena izmjena ugovora zbog uvođenja klizne skale i podataka za izračun promjene cijene dopuštena je u smislu Općih uvjeta jer se njome ne uvode nove i/ili mijenjaju postojeće aktivnosti [53].

5.7 Dodatak ugovoru

[106] Ako je ugovorena nepromjenjiva cijena, članak 627. Zakona o obveznim odnosima [28] predstavlja zakonom propisani sadržaj ugovora o građenju [25] pa nije potrebno dodatkom ugovarati pravo izvođača na korekciju cijene, jer to pravo uređeno tim člankom 627., nego je potrebno samo urediti metodu izračuna promjene cijene.

[107] Prilog 6 sadrži primjer dodatka ugovoru ako se primjenjuju FIDIC-ovi opći uvjeti ugovora za postrojenja i projektiranje – građenje (Žuta knjiga).

[108] Ako je ugovorena promjenjiva cijena, nije potreban dodatak ugovoru, jer je i pravo na promjenu cijene i način izračuna promjene cijene već uređeno Pod-člankom 13.8.. Općih uvjeta ugovora [15].

[109] Nastavno na naprijed navedeno nije potrebno dodatkom ugovarati novu promijenjenu ugovornu cijenu, jer je ugovorna cijena po definiciji „ ... *podložna korekciji u skladu s Ugovorom*“ [17].

U Zagrebu, dana 30.10.2023.g.

Odvjetničko društvo KOŽUL I PETRINOVIĆ d.o.o.
Ante Kožul, odvjetnik

AD CON d.o.o.
Damir Stipanov, dipl.ing.građ., MBA

Branimir Barač, mag.ing.aedif.

dr.sc. Vladimir Skendrović

Prilozi:

Prilog 1: Upitnik za ugovore po FIDIC Crvenoj knjizi

Prilog 2: Upitnik za ugovore po FIDIC Žutoj knjizi

Prilog 3: Popis tvrtki

Prilog 4: Pregled odgovora na upitnike

Prilog 5: Primjer analize strukture jedinične cijene

Prilog 6: Primjer dodatka ugovoru

Prilog 1 - Upitnik za ugovore po FIDIC Crvenoj knjizi

R.BR.	UPIT	ODGOVOR
1.	Javni isporučitelj (naziv, adresa, OIB)	
2.	Da li imate sklopljene ugovore o javnoj nabavi radova u kojima izvođač radova potražuje razliku u cijeni zbog povećanja cijena temeljem članka 627. Zakona o obveznim odnosima i/ili temeljem članka 13.8.. FIDIC Uvjeta Ugovora (Crvena knjiga) ¹ ?	
3.	Da li imate sklopljene ugovore o javnoj nabavi radova u kojima izvođač radova potražuje razliku u cijeni zbog povećanja cijena temeljem članka 627. Zakona o obveznim odnosima i/ili temeljem Posebnih uzanci o građenju (tj. na koje se ne primjenjuju FIDIC Uvjeti Ugovora) ² ?	
4.	Da li je cijena ugovorena kao nepromjenjiva?	
5.	Da li je u ugovorima o javnoj nabavi radova ugovorena formula za izračun razlike u cijeni i ako da molimo navesti formulu?	
6.	Ukoliko nije ugovorena formula da li je izvođač postavio zahtjev za potraživanje razlike u cijeni pozivajući se na članak 627. ZOO-a i na kojoj metodologiji obrazlaže izračun?	
7.	Molimo navesti formulu koju Izvođač koristi u slučaju indeksne metode?	
8.	Da li je Inženjer verificirao metodologiju Izvođača i po kojoj metodologiji?	
9.	Da li je izvođaču plaćeno ili na drugi način priznato potraživanje po ovoj osnovi? U slučaju da je izvođaču plaćena razlika u cijeni po osnovi povećanja troškova molimo navesti	

¹ U slučaju više ugovora o javnoj nabavi radova tablicu popuniti posebno za svaki ugovor

² U slučaju više ugovora o javnoj nabavi radova tablicu popuniti posebno za svaki ugovor

	izvor sredstava – vlastita sredstva javnog isporučitelja ili je isto plaćeno kao EU prihvatljivi trošak?	
10.	Molimo navesti formulu koju Inženjer prihvaća u slučaju indeksne metode uz razradu nepromjenjivog udjela u cijeni (%) i promjenjivih udjela pojedinih elemenata (%) (radna snaga, materijali, gorivo i mazivo, strojevi i uređaji)?	
11.	Molimo navesti izvore korištenih indeksa.	
12.	Razno – navesti što još javni isporučitelj smatra relevantnim za rješavanjem predmetne problematike.	
13.	Kontakt osoba za provjeru podataka ili razjašnjenja	

Prilog 2 - Upitnik za ugovore po FIDIC Žutoj knjizi

R.BR.	UPIT	ODGOVOR
1.	Javni isporučitelj (naziv, adresa, OIB)	
2.	Da li imate sklopljene ugovore o javnoj nabavi radova u kojima izvođač radova potražuje razliku u cijeni zbog povećanja cijena temeljem članka 627. Zakona o obveznim odnosima i/ili temeljem članka 13.8.. FIDIC Uvjeta Ugovora (Žuta knjiga) ³ ?	
3.	Da li imate sklopljene ugovore o javnoj nabavi radova u kojima izvođač radova potražuje razliku u cijeni zbog povećanja cijena temeljem članka 627. Zakona o obveznim odnosima i/ili temeljem Posebnih uzanci o građenju (tj. na koje se ne primjenjuju FIDIC Uvjeta Ugovora) ⁴ ?	
4.	Da li je cijena ugovorena kao nepromjenjiva?	
5.	Da li je u ugovorima o javnoj nabavi radova ugovorena formula za izračun razlike u cijeni i ako da molimo navesti formulu?	
6.	Ukoliko nije ugovorena formula da li je izvođač postavio zahtjev za potraživanje razlike u cijeni pozivajući se na članak 627. ZOO-a i na kojoj metodologiji obrazlaže izračun?	
7.	Molimo navesti formulu koju Izvođač koristi u slučaju indeksne metode?	
8.	Da li je Inženjer verificirao metodologiju Izvođača i po kojoj metodologiji?	
9.	Da li je izvođaču plaćeno ili na drugi način priznato potraživanje po ovoj osnovi? U slučaju da je izvođaču plaćena razlika u cijeni po osnovi povećanja troškova molimo navesti izvor sredstava – vlastita sredstva javnog isporučitelja ili je isto plaćeno kao EU prihvatljivi	

³ U slučaju više ugovora o javnoj nabavi radova tablicu popuniti posebno za svaki ugovor

⁴ U slučaju više ugovora o javnoj nabavi radova tablicu popuniti posebno za svaki ugovor

	trošak?	
10.	Molimo navesti formulu koju Inženjer prihvaća u slučaju indeksne metode uz razradu nepromjenjivog udjela u cijeni (%) i promjenjivih udjela pojedinih elemenata (%) (radna snaga, materijali, gorivo i mazivo, strojevi i uređaji)?	
11.	Molimo navesti izvore korištenih indeksa.	
12.	Razno – navesti što još javni isporučitelj smatra relevantnim za rješavanjem predmetne problematike.	
13.	Kontakt osoba za provjeru podataka ili razjašnjenja	

Prilog 3 – Popis tvrtki

Redni broj	Javni isporučitelj vodne usluge	Dostavljeno od Uprave HGVIK-a e-mailom	Napomene
1.	Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije d.o.o., Vukomerečka cesta 89, OIB: 54189804734	27.06.2023.	
2.	Odvodnja Poreč d.o.o., Mlinska 1, 52440 Poreč, OIB: 67294322519	27.06.2023.	
3.	IVKOM-VODE d.o.o. Ulica Vladimira Nazora 96/b, 42 240 Ivanec OIB: 91920869215	27.06.2023.	
4.	Vodovod i kanalizacija d.o.o. Gažanski trg 8, 47000 Karlovac OIB: 65617396824	27.06.2023.	
5.	Hvarski vodovod d.o.o. Radičina b.b., 21 465 Jelsa OIB: 96577868636	27.06.2023.	
6.	Vodne usluge d.o.o. Križevci, Ulica Drage Grdenića 7, Križevci OIB: 48337206587	27.06.2023.	
7.	Vodovod i odvodnja d.o.o. Ul. Kralja Zvonimira 50, 22000, Šibenik OIB: 26251326399	28.06.2023.	
8.	Baranjski vodovod d.o.o. Alojzija Stepinca 7, 31 300 Beli Manastir OIB: 15843910109	28.06.2023.	
9.	Vodovod i odvodnja Cetinske Krajine d.o.o., Ul. 126. brigade Hrvatske vojske 13, 21 230 Sinj, OIB: 81685682389	28.06.2023.	
10.	Vodovod i kanalizacija d.o.o. Hercegovačka ul. 8, 21000, Split OIB: 56826138353	28.06.2023.	
11.	Koprivničke vode d.o.o. Ul. Mosna 15 A, 48000, Koprivnica OIB: 20998990299	28.06.2023.	
12.	Vodovod Dubrovnik d.o.o. Ul. Vladimira Nazora 19, 20000 Dubrovnik OIB: 00862047577	28.06.2023.	
13.	Vodovod -Vir d.o.o. Ulica Franje Tuđmana 27 A OIB: 77534471964	28.06.2023.	

14.	Moslavina d.o.o. Školska 4, 44320 Kutina OIB: 98526328089	28.06.2023.	
15.	VODOVOD - OSIJEK d.o.o. Poljski put 1., 31000 OSIJEK OIB: 43654507669	28.06.2023.	
16.	VIO Zaprešić d.o.o. Ul. Zelengaj 15, 10290 Zaprešić OIB: 29113541841	28.06.2023.	
17.	VG Vodoopskrba d.o.o. Ul. kneza Ljudevita Posavskog 45, 10410 Velika Gorica OIB: 62462242629	29.06.2023.	
18.	Našički vodovod d.o.o. Braće Radića 188, 31 500 Našice OIB: 89523454310	29.06.2023.	
19.	Komunalije d.o.o. Čiponjac Jug 6, 53291 Novalja, OIB: 76954479056	29.06.2023.	
20.	Odvodnja d.o.o. Ul. Hrvatskog Sabora 2D, 23000, Zadar OIB: 67946095697	29.06.2023.	
21.	Medimurske Vode d.o.o. Ul. Matice hrvatske 10, 40000 Čakovec OIB: 81394716246	29.06.2023.	
22.	Tekija d.o.o. Vodovodna ul. 1, 34000 Požega OIB: 57790565988	30.06.2023.	
23.	Vodovod grada Vukovara d.o.o. Ul. Jana Bate 4, 32010, Vukovar OIB: 95863787953	30.06.2023.	
24.	PRIVREDA d.o.o. Braće Hanžek 19, Petrinja OIB: 12266526926	05.07.2023.	
25.	Vodovod i odvodnja Cetinske Krajine d.o.o., 126. brigade Hrvatske vojske 13, 21 230 Sinj OIB: 81685682389	05.07.2023.	
26.	VODOVOD IMOTSKE KRAJINE d.o.o. Blajburška 133, 21260 Imotski OIB: 41272392545	06.07.2023.	
27.	Vodoopskrba i odvodnja Cres Lošinj d.o.o. Turion ul. 20A, 51557, Cres OIB: 55232800223	06.07.2023.	

28.	VIO Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o. Dubrava 22, 51250 Novi Vinodolski OIB: 36612651354	07.07.2023.	
29.	Zagorski vodovod d.o.o., Ul. Ksavera Šandora Gjalskog 1, 49210, Zabok OIB: 61979475705	07.07.2023.	
30.	METKOVIĆ d.o.o. Mostarska 10, 20350 Metković OIB: 98244558721	07.07.2023.	
31.	Dvorac d.o.o. Ul. Antuna Matije Reljkovića 16, 31550, Valpovo OIB: 15734642164	07.07.2023.	
32.	VODNE USLUGE d.o.o Ferde Livadića 14a, 43000 Bjelovar OIB: 43307218011	07.07.2023.	
33.	Ponikve voda d.o.o. Vršanska 14, 51 500 Krk OIB: 64125437677	14.07.2023.	

Prilog 4 – Pregled odgovora na upitnike

CRVENA KNJIGA

NAZIV	UGOVOR	13.8/NEPR.	JED.C/UKUP	FORMULA	INDEXI	POTRAŽIV.
Dvorac, Valpovo	4 ugovora	Neprom.				Nema
Odvodnja, Zadar	Bokanjac	Neprom.	Jed. cijene	Da 5%	DZS, HGK	Da
Odvodnja, Zadar	Zadar	Neprom.	Jed. cijene	Da 10%	DZS, HGK	Da
VIO Cres Lošinj	Cesta	Neprom.		Vlada RH	DZS, HGK	Da
VIO Cres Lošinj	Lin. građ.	Neprom.		Vlada RH	DZS, HGK	Da
Vodovod, Imotski	1 ugovor	Neprom.	Jed. cijene	Da, 10%	DZS, HGK	Da
Metković	1 ugovor	Neprom.		Vlada RH	HGK	Da
Našički vodovod	4 ugovora	Neprom.			Dokument.	Da
VIO Zag. županija	RUDS	Neprom.		Vlada RH	DZS, HGK	Da
VIO Zag. županija	Ivanić grad	Neprom.		Vlada RH	Dokument.	Da
VIO Zag. županija	Vrbovec	Neprom.		Vlada RH	DZS	Da
VIO Zag. županija	RVS Vrbov.	Neprom.		Vlada RH	DZS	Da
VIK Split	nekoliko	Neprom.		Da 10%	DZS	Da
Vodovod Vukovar	Nema takav slučaj					
IVKOM-VODE	1 ugovor	Neprom.	Jed. cijene		DZS, HGK	DA
VIO Zaprešić	1 ugovor	Neprom.		Vlada RH	DZS, HGK	DA
VIK Karlovac	4 ugovora	Neprom.	Jed. cijene	Vlada RH	DZS, HGK	DA
Hvarski vodovod	1 ugovor	Neprom.	Jed. cijene	Vlada 10%	DZS, HGK	DA
Vod. usluge Križevci	1 ugovor	Neprom.				Nema
VIK Šibenik	Šibenik	Ugovor je izvršen				
Baranjski vodovod	Nema podataka o ugovoru					
VIO Cetin. krajina	2 ugovora	Neprom.	Grupe rad.	Da 0%	DZS, HGK	Da
Koprivničke vode	1 ugovor	Neprom.		Da 10%	DZS	Da
Vodovod Dubrovnik	1 ugovor	Neprom.		FIDIC ?%	DZS	Nema
Vodovod Vir	1 ugovor	Neprom.	Grupe rad.	Da ?%	DZS, HGK	Da
Moslavina, Kutina	1 ugovor	Neprom.		Da 10%	DZS	Da
Vodovod Osijek	1 ugovor	Neprom.			DZS, doku.	Nema
Vodoposkrba VG	3 ugovora	Neprom.			DZS	Da
Komunalije Novalja	1 ugovor	Neprom.			DZS	Nema
Međimurske vode	2 ugovora	Neprom.		Da 10%	DZS, HGK	Da
Tekija, Požega	1 ugovor	Neprom.		Da 10%	DZS, HGK	Da
Privreda, Petrinja	1 ugovor	Neprom.	Jed. cijene		DZS, HGK	Da
VIO Vinodol	1 ugovor	Neprom.	Jed. cijene	Da 10%	DZS, HGK	Da
Zagorski vodovod	nekoliko	Neprom.			DZS, HGK	Da
Vodne usluge Bjel.	Nema takav slučaj					
Odvodnja Poreč	Nema takav slučaj					
Ponikve Krk	1 ugovor	Neprom.				Da

ŽUTA KNJIGA

NAZIV	UGOVOR	13.8/NEPR.	UKUPNO	FORMULA	INDEXI	POTRAŽIV.
Dvorac, Valpovo	Grupa 1	Neprom.		Nema		Da
VIO Cres Lošinj	UPOV	Neprom.		Vlada RH	DSZ, HGK	Da
Vodovod, Imotski	1 ugovor	Neprom.		Da, 0%	Sloven. GK	Da
Vodovod Vukovar	Nema takav slučaj					
IVKOM-VODE	1 ugovor	Neprom.			DSZ, HGK	DA
VIK Karlovac	1 ugovor	Neprom.		Vlada RH	DSZ, HGK	DA
Hvarski vodovod	1 ugovor	Neprom.				Nema
Vod. usluge Križevci	1 ugovor	Neprom.				Nema
VIK Šibenik	UPOV	Promjen.		Klizna skala	DSZ	Nema
Baranjski vodovod	Nema podataka o ugovoru					
VIO Cetin. krajina	UPOV Sinj					Nema
Vodovod Dubrovnik	Nema takav slučaj					
Vodovod Vir	1 ugovor	Neprom.				Nema
Komunalije Novalja	1 ugovor	Neprom.			DZS	Da
Međimurske vode	2 ugovora	Neprom.		Da 10%	DZS, HGK	Da
Tekija, Požega	1 ugovor	Neprom.		Da 10%	DZS, HGK	Da
Privreda, Petrinja	1 ugovor	Neprom.	Jed. cijene		DZS, HGK	Da
VIO Vinodol	1 ugovor	Neprom.	Jed. cijene	Da 10%	DZS, HGK	Da
Zagorski vodovod	nekoliko	Neprom.			DZS, HGK	Da
Ponikve Krk	1 ugovor	Neprom.				Da
Vodne usluge Bjel.	Nema takav slučaj					
Odvodnja Poreč	Nema takav slučaj					

Prilog 5 – Primjer analize strukture jedinične cijene

ANALIZA CIJENA

Stavka br.	OPIS STAVKE	Jedinica mjere	Količina	UDJELI
3.1.4.6	Izrada i doprema betona klase čvrstoća C30/37 i razreda izloženosti XC4, XS1, XD1, XF1, te betoniranje poprečnih nosača u glatkoj oplati. Poprečni nosači betoniraju se na samom mjestu nakon montaže glavnih nosača. U jediničnoj cijeni sadržani i svi troškovi izrade, postavljanja i skidanja oplata.	m3		

ELEMENTI CIJENE	JEDINICNA MJERA	KOLIČ	JED. CIJEN A	IZNOS			Postotak
				RAD	MATERIJAL	OPREMA	
DIREKTAN TROŠAK PO JEDINIČI MJERE:							
1. TROŠKOVI RADNE SNAGE							
Ugradnja betona KV	rs	1,1900	80,00	95,20			5,21%
Ugradnja betona VKV	rs	1,5000	90,00	135,00			7,38%
Izrada oplata KV	rs	0,6000	80,00	288,00			15,75%
Izrada oplata VKV	rs	1,0000	90,00	540,00			29,53%
	x	6,0000					
2. TROŠKOVI MATERIJALA							
Beton C30/37	m3	1,0000	407,00	407,00			22,26%
Oplata 0,80 m2/m3	x	6,0000		0,00			0,00%
Oplatne plohe od šperploče	m2	0,2000	120,00	144,00			7,87%
Oplatni sustav s priborom za vezanje	m2	1,0000	12,00	72,00			3,94%
Juvidlar cijevi	m'	0,2000	2,65	3,18			0,17%
Daske	m3	0,0010	1.050,00	6,30			0,34%
Štafle	m3	0,0020	1.150,00	13,80			0,75%
Oplatal	l	0,0280	16,00	2,69			0,15%
3. TROŠKOVI OPREME/STROJEVA							
Mikser za beton (18/45 x 2) + 1 / 9m3	rs	0,1600	380,00		60,80		3,32%
Pumpa za beton	rs	0,1000	608,00		60,80		3,32%
				1.058,20	648,97	121,60	1,00

Prilog 6 – Primjer dodatka ugovoru

[upisati naziv i adresu Naručitelja] OIB: [upisati OIB], kojeg zastupa [upisati ime zastupnika] (dalje u tekstu: Naručitelj)

i

[upisati naziv i adresu Izvođača] OIB: [upisati OIB], kojeg zastupa [upisati ime zastupnika] (dalje u tekstu: Izvođač)

zaključili su

DODATAK BR. [upisati broj dodatka] UGOVORA O JAVNOJ NABAVI RADOVA broj [upisati broj ugovora]

Članak 1.

Ugovorne strane su dana [upisati datum] zaključile Ugovor o ... [upisati naziv Ugovora] (dalje u tekstu: Ugovor) kao i Dodatke br. [upisati sve Dodatke] kojima su utvrdile prava i obveze ugovornih strana.

Članak 2.

Ugovorne strane sklapaju ovaj Ugovor iz razloga što Ugovor ne sadrži način niti podatke za promjenu Ugovorne cijene. Posebnim uvjetima članak [upisati broj članka] određeno je da je ukupna cijena nepromjenjiva.

Ovim Dodatkom uređuje se način izračuna izmjene cijene radova s naslova izmjene cijena elemenata na osnovu kojih je cijena radova određena. Cijena radova je u smislu članka 625 . Zakona o obveznim odnosima određena ukupnom iznosu za cijelu građevinu (ukupno ugovorena cijena). Cijena radova je Ugovorom određena kao nepromjenjiva i izmjena cijene radova ima osnovu u čl. 627. i 629. Zakon o obveznim odnosima.

Članak 3.

Ovim Dodatkom određena je formula klizne skale za izračun promjene cijene kako slijedi:

$$P_n = 0,10 + 0,28 \frac{P}{P_o} + 0,37 \frac{E}{E_o} + 0,13 \frac{M}{M_o} + 0,12 \frac{G}{G_o}$$

Gdje je:

P_n = korektivni množitelj ugovorne cijene

P = Indeks (tekući) prosječne isplaćene neto plaće u građevinarstvu

P_o = Indeks (bazni) prosječne isplaćene neto plaće u građevinarstvu

E = Indeks (tekući) potrošačkih cijena industrije na domaćem tržištu. Izabrana skupina proizvoda - elementi i materijali u građevinarstvu

E_o = Indeks (bazni) potrošačkih cijena industrije na domaćem tržištu. Izabrana skupina proizvoda - elementi i materijali u građevinarstvu

- M = Indeks (tekući) potrošačkih cijena industrije na domaćem tržištu. Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica
- M₀ = Indeks (bazni) potrošačkih cijena industrije na domaćem tržištu. Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica
- G = Indeks (tekući) diesel gorivo (maloprodaja ili veleprodaja ovisno što izvođač dokaže da mu je trošak)
- G₀ = Indeks (bazni) diesel gorivo (maloprodaja ili veleprodaja ovisno što izvođač dokaže da mu je trošak)

Bazni indeksi su za mjesec u kojem je sklopljen ugovor.

Izvor indeksa su Statistička izvješća Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske.

Korekcija cijene zbog promjene troškova obračunavat će se mjesečno, s time da će se konačno usklađene napraviti najkasnije na okončanoj situaciji.

Korekcija cijene primjenjuje se samo ako je korektivni množitelj P_n veći od 1,10 ili manji od 0,90.

Članak 4.

Izvođač će Naručitelju temeljem ovog Dodatka Ugovoru mjesečno dostavljati Naručitelju zahtjeve za obračun izmjene jediničnih cijena.

Izvođač će zahtjev prethodno dostaviti Inženjeru ne pregled i odobrenje.

Članak 5.

Sve preostale odredbe Ugovora ostaju i dalje na snazi.

Članak 6.

Ovaj Dodatak [upisati broj dodatka] Ugovoru stupa na snagu danom potpisa, a sastavljen je u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih svaka ugovorna strana za sebe zadržava po 2 (dva) primjerka.

Naručitelj:

[upisati naziv Naručitelja]

[upisati funkciju zastupnika]

[upisati ime zastupnika]

Datum:

Izvođač:

[upisati naziv Izvođača]

[upisati funkciju zastupnika]

[upisati ime zastupnika]

Datum: